Ч. 133 (14.676). Львів, субота 19. червня 1937

Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
" Банку Чеських Леґіон. Праґа „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 "
Піврічно . . . . . 30.00 "
Річно . . . . . . 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

ЗЕЛЕНОСВЯТОЧНІ ПОХОДИ.

КОМУНІКАТ.

Повідомляю, що процесійні зеленосвяточні походи на львівські цвинтарі відбудуться в днях 20-го і 21-го червня.

Першого дня, в неділю 20-го червня ц. р., всі процесії йдуть на Янівський цвинтар та виходять зі своїх церков так, щоб уже в год. 4-тій були на Янівській вулиці.

Другого дня, себто в понеділок 21. 6., збираються процесії біля церкви св. Спаса при вул. Краківській і в год. 3-ій підуть спільним походом на Личаківський цвинтар.

На обох цвинтарях відбудеться спільна панахида і проповідь, спершу на воєнних могилах, пізніше на гробах чільних, заслужених громадян і врешті на інших гробах.

Вінки складати просто на цвинтарі.

Просимо придержуватись точно вказівок впорядчиків, не задержуватись на хідниках та йти всім у рядах.

Просимо зберегти повагу хвилини

Закликаю, щоб учасники зеленосвяточних обходів не дали себе нічим спровокувати, зокрема, щоб цілковито знехтували летючки, якщо такі евентуально появляться.

Львів, 17. червня 1937.

о. Антін Каштанюк,
голова Філії Т. О. В. М.

За кулісами нового самовбивства.

Самогубство голови центрального виконавчого комітету совітської Білоруси Червякова зробило таке враження, як самогубство Ґамарніка. В офіц. пояснення, немовби він покінчив зі собою з родинних причин, ніхто не вірить. Загально дошукуються звязку між цим самогубством і справою Уборевіча та Ґолодеда, а також арештом білоруського народнього комісаря хліборобства Бенека та народнього комісаря освіти Дякова, яких преса назвала „найзапеклішими ворогами народу та шпигунами". Крім того на теперішньому зїзді компартії Білоруси кількох секретарів окружних комітетів виступило з обвинуваченнями проти Червякова, який утратив був контакт з масами та недобачував небезпеки троцькізму. Врешті Червякову поставлено закид, що він передав якісь військові винаходи Уборевічові.

Психоза підозрінь та обвинувачень помітна і на зїзді білоруської компартії, де гострій критиці піддають всіх і вся за винятком 6. секретаря центрального комітету партії Ґікала, якого недавно перенесли на Україну. (ПАТ).

Загадковий вибух на червоному кружляку.

Валенсійське міністерство національної оборони подає: в год. 15.25 на червоному кружляку „Хаїме І." дійшло до сильного вибуху, після чого вогонь обняв увесь корабель. 18-ох матросів згинуло, понад 100 ранених.

ЩЕ ОДНА ШПИГУНСЬКА ОРҐАНІЗАЦІЯ В БАРСЕЛЬОНІ.

Барсельонська поліція викрила велику шпигунську орґанізацію, арештуючи чимало чужинців та катальонців, членів політичних партій. Офіційний комунікат потверджує цю вістку.

Опанування промислового району довкола Більбао становитиме поважний господарський успіх. З політичного погляду упадок Більбао буде поважним ударом для Валенсії, а для баскійського сепаратизму — смертним ударом.

Під Більбао.

Кореспондент Аваса зпід Більбао подає, що на південь від міста національні війська заняли шляхи до Сан Севастіяну і Сандоміно. Тепер з цього боку національні війська зблизились на 700 метрів до перших домів Більбао.

В год. 16.30 національні війська заняли місточко Ляс Аренас. Національна артилерія знищила скорострілн червоних, які обстрілювали національні війська з Портуґалете, по другому боці ріки Нервіону.

Взагалі національна артилерія була дуже активна: ціле вчорашне пополудне вона обстрілювала завзято узгіря на південь від Арчанди. Опісля літаки очищували стрілецькі рови на гірських склонах, де баски боронились, як могли. Під вечір було чути в Більбао сильні вибухи.

Національне командування подає, що на баскійському фронті національні війська йшли вперед. Бриґада „чорних стріл" заняла місцевости: Артаза, Ляс Аренас, Аґече, Аспе і Дезіото. Тепер ця кольона зовсім панує над правим берегом ріки Нервіон. Інша кольона заняла узгіря Озаґара, Уртізізаґа, Орозко і Мальмезін. Чимало червоних вояків перейшло під командою своїх старшин до національних військ.

Підчас наступу національні війська увільнили з вязниць червоних 22-ох старшин і 258 цивільних осіб.

Пресове бюро баскійського уряду подає, що минулої ночі летунські бомби вбили й ранили кількасот мешканців Більбао. Червоні боронять кожної пяди землі. Національні війська вистрілили 100.000 стрілен на гору Арчанда, але не здобули її.

НА ІНШИХ ФРОНТАХ.

Національні війська відбили ворожі наступи на Торрата (араґонський фронт) і під Сієрра Аґіля (фронт Кордови), де полягло коло 100 червоних.

Національні літаки бомбардували ворожі становища в околицях Ґуєски

Польсько-італійський фінансовий договір.

Вчора (в четвер) пополудні мін. Чіяно та польський шарже д' афер Завіша з економічним радником Вшеляком підписали польсько-італійський фінансовий договір, що з нинішним днем входить у життя. Цей договір наладнує по кінець 1938. р. суми публичних і приватних зобовязань між двома державами та ліквідацію італійських сум, заморожених у Польщі. Цей договір разом з попередніми, заключеними 7. ц. м. та 18. травня ц. р. реґулюють всі торговельні взаємини між Італією та Польщею.

—o—

Пропаща грамота.

Львів, 18. червня 1937.

Цими днями минає рівно сім літ, як вперше скликали Передсоборне Зібрання на підставі декрету Президента з 1. червня 1930 р., що заповідав зібрання Собору Православної Церкви у Польщі.

Декрет Президента як відомо, святочно відчитали тоді в приявї міністра освіти та інших високих урядових осіб у митрополичій катедральній церкві у Варшаві на святочнім богослуженні, а одночасно це саме відбулось по всіх православних церквах у Польщі. Не менш святочно пройшли і перші організаційні засідання Передсоборного Зібрання. Промовляв міністр освіти та віроісповідань Червінський, йому відповідав митрополит Діонізій. Після того відбувся парадний бенкет в одному першорядному ресторані Варшави, на якому були міністр освіти, вища церковна єрархія та члени Передсоборного Зібрання у числі 30 осіб. Словом, у святочно-радісній формі відбулись перші акти, що звязані були зі справою скликання церковного собору.

Цій формі як мога краще відповідав і зміст декрету Президента, що хотів навязати до найсвітлішої події в православно-церковному житті з часів давньої Польщі — до Пинської Конгреґації. Адже Пинська Конгреґація здійснювала три основні ідеї — соборноправність в устрої Церкви, її автокефалію, себто відділення від Московської Церкви та рівноправність з Католицьким Костелом щодо становища в державі.

Великі надії збудив декрет Президента. Здавалось, настає переломова доба у житті Православної Церкви, різко відмінна від попередніх тяжких років.

Минуло сім років. З шістьох комісій Передсоборного Зібрання дві бодай чи не найважніші **ще ні разу не зібрались**, а саме: друга комісія, що мала розглянути та опрацювати статут внутрішнього устрою Православної Церкви, та третя комісія, що мала вирішити справи майна церковного та справу правного становища Церкви у державі. Інші передсоборні комісії теж не скінчили своїх праць: їх скликали лише по одному разу; отже вони ледви розпочали свою працю. За сім літ вмерло кількох членів Передсоборного Зібрання, дехто зі священників, що репрезентували окремі єпархії, перейшли до інших епархій і тому їх у Передсоборному Зібранні замінили іншими особами. Митрополит Діонізій зовсім безпідставно позбавив прав члена Передсоборного Зібрання відомого культурного діяча проф. д-ра І. Огієнка, дарма, що він був представником українців у Президії Передсоборного Зібрання і предсідником четвертої (шкільної) комісії, членом пятої комісії та автором ріжних рефератів у цих комісіях. Реферати залишились у Передсоборному Зібранні, за сім літ в неодному постарілись у церковно-шкільних справах: за той час пони-

шла реформа середнього шкільництва при міністрі освіти Єнджеєвичеві.

Передсоборного Зібрання далі не скликали, хоч властиво воно мало підготовити матеріял для майбутнього Собору. Адже у склад Передсоборного Зібрання входили представники епископату, духовенства та світських кол, отже представники трьох чинників, що мають грати ролю у церковному житті та організації. Передсоборне Зібрання стало мертвим органом і його доля свідчить про наругу над принципом соборности у церковному житті.

Адже замісць Передсоборного Зібрання всю підготовну працю до Собору веде інший орган, зложений на підставі зовсім іншого принципу. Це т. зв. мішана комісія, у склад якої входять митрополит Діонізій та архіепископи пинський Олександер і волинський Олексій від Правосл. Церкви та три (пізніше чотири) представники уряду: директор департаменту віроісповідань Потоцький, начальник меншинного виділу у міністерстві внутрішніх справ, воєвода волинський Юзефський, що заступив собою покійного Голувка, та донедавна віце-мінітр справедливости Сечковський (і він уже уступив). Ця комісія повстала значно пізніше від Передсоборного Зібрання, та про неї ні словечком не згадує декрет Президента про скликання Собору. Первісно здавалось, що це лише тимчасовий орган, що мав би облегшити працю для третьої передсоборної комісії, яка саме мала вирішити питання майна Православної Церкви (ним, як відомо, покищо, але постійно адмініструє світська влада) та справу правного положення Церкви в державі. Тимчасові приписи про відношення Церкви до держави (ціна, за яку перший митрополит Юрій дав згоду на автокефалію) щезли, бо їх основно змінила практика.

Але мішана комісія з участю представників уряду, що єдина могла займатись лише цими двома справами, перебрала на себе несподівано всю ролю Передсоборного Зібрання і почала розглядати справи внутрішньо-канонічного устрою Православної Церкви. Хоч колись у грецькій церкві византійські імператори брали участь у засіданнях Соборів, то проте це була лише репрезентаційна роля. Так само у російській синодальній церкві у підготовчих працях до Собору (у 1905 і 1906 р.) не брав участи представник царського уряду. Цар чи византійський імператор виступав як Помазанник Божий, що мав грати таку саму ролю, яку у старому завіті грав жидівський цар поруч з первосвященником та пророками. Згадаймо, що византійський імператор чи російський цар були люди тої самої православної віри.

Нині праці і рішення майбутнього Собору Православної Церкви у Польщі підготовляє комісія, в склад якої у половині входять люди іншого віроісповідання, того самого, що досі в очах православних все виступало, як протилежна сторона. В комісії є 3 епископи, в 2 з них москалі, що нічого спільного не мають з українською чи білоруською православною громадою та її церковною традицією і культурою. Вони саме не хотіли допустити до скликання Собору, коли ще це було можливе.

Так закінчилася підготовча роля до майбутнього Собору Православної Церкви у Польщі. За сім літ ніщо не залишилось із декрету Президента держави з 1. червня 1930 року.

Цей декрет — начеб пропаща грамота.

за слабі на Середземному Морі, щоб накинути Еспанії уряд, який повинувався би приказам Берліну і Риму.

Льондон і Париж до того не допустять, а краще сказати, що до того вже не допустили. Ген. Франко зі своїм шумним гаслом „Арбіба Еспаня" — „Встань Еспаніє" — ми не хочемо заперечувати його доброї волі — нині вже положив Еспанію на дві лопатки. Хтонебудь з еспанців обійме політичну керму по тій громадянсько-чужинецькій війні — той не буде на кількадесять років небезпечний для своїх сусідів. Еспанія є нині вже зруйнованим і ослабленим краєм, а сильна Еспанія не є в інтересі Франції та Англії.

V.

Підчас того, як твориться національний і протикомуністичний „Фронт свободи", коли Далядіє висловлюється в імені радикалів проти всякої диктатури лівої і правої, коли Жуо твердить (це було пізніше заперечене), що конференція праці не допустить до упадку уряду — перші роковини влади Блюма припадають на час нечуваного люксусу і блеску, забав і міжнародньої вистави. Елізейські Поля в ночі, Монмартр і Монпарнас стають наче збіговищем усіх мілюнерів Америки і Англії та тих „двісті французьких родин". Ця буржуазія якось дуже добре тут себе почуває. Всі кораблі, що припливають до берегів Франції з Америки і Англії — повні. Бо про Францію „людового фронту" добре пише англьо-саксонська преса, погано німецька і найгірше італійська.

Юрій Студинський.

Французький уряд найбільше хвалить Анґлія.

У РОКОВИНИ КАБІНЕТУ БЛЮМА.

Париж, 12. червня 1937.

I.

В перші роковини уряду „людового фронту" — Блюм заповів був соціялістам, що має намір святкувати і дволіття свого кабінету — анґлійська преса, а в цьому й анґлійські консервативні органи — написали дитирамби в честь Леона Блюма. Не переборщуючи можна твердити, що сучасний французький премієр дістає більше анґлійських похвал, ніж французьких. Причина може і в тому, що „людовий фронт" не має за собою — хоч яке це дивне, але правдиве — добрих голосів великої преси.

З винятком цікавого і добре редагованого „Левру" — радикального щоденника із сильнолівим напрямком, „Ле Попілер" — орган соціялістів є найнуднішою газетою Франції, а комуністична „Ліманіте", хоч цікаво редагована, але як кожна комуністична газета, стає по якімсь часі грамофоновим кружком, що вигриває одну і ту саму мельодію.

І тому по волі чи неволі, пересічний лівонастроєний французький громадянин купує для вспокоєння своєї цікавости знаменитий, цікавий, міщанський щоденник „Пті Парізєн".

II.

Ми вже нераз підкреслювали, що успіх чи невдача господарської спроби французького уряду залежатиме від ритму французького виробництва. Темпо, себто скількість французької продукції не може зменшуватися, а навпаки, мусить збільшуватися, бо з тим є безпосередньо зв'язаний курс кревних цін і торговельний біланс. Очевидячки, всі багаті краіни мають постійний дефіцитовий торговельний біланс, а бідні держави додатній торговельний біланс. Бо бідні держави обмежують до безглуздя свою купівлю за кордоном. Якщо судити по торговельнім білянсі держав, то найбагатішими були б балканські держави, а найбіднішими Анґлія і Франція. Маленький приклад на це такий: якщо паризькі люксусові ресторани закуплять за триста мілюнів франків німецького пива чи російського кавіяру, то в торговельнім білянсі залишиться пасивна сума триста мілюнів, — зате зарібок тих ресторанів подвійний або і потрійний не входить уже до державного торговельного білянсу.

Сорок годинний тиждень праці у Франції може викликати поважну знижку виробництва, тимпаче, що тут усі працюють тільки вісім годин на пять днів, а два дні відпочивають. Тепер іде акція, щоб залишаючи 40-годинний тиждень праці ввести при помочі заступств і шостий день праці, бо машини не потребують для свого здоровля стояти нечинно цілі два дні. Тоді і безробіття завмиратиме, бо формула 8×5 (вісім годин на пять днів) не зменшує безробіття, а підприємства, замкнені два дні в тижні, не вимагають додаткових робучих сил.

III.

Уряд Блюма має поважні фінансові клопоти. „Як Франція видає два міліярди, то дістає тільки один" — сказав Блюм. Але і ті самі видатки матиме і кожний новий уряд. Воєнна морська фльота, літаки, всякого роду воєнні машини старіються, при сучаснім швидкім технічнім поступі, дуже скоро. А саме ті зброєння проковтують щораз нові міліярди. Багатій Франції далеко легше це робити, ніж іншим державам. Але ця фраза не зменшує і фінансових клопотів кожного французького уряду.

IV.

Комуністи дістали тепер новий титул у Франції: „Камрад а сі су" — „Товариші за шість су". Родовід цієї назви ось такий: всі щоденники у Франції підвищили ціну продажі газети з 30 на 40 сантимів. Ми сказали „всі", але треба зробити виняток для комуністичного щоденника „Ліманіте", що продається ще і нині за 30 сантимів себто за шість су (шість разів по пять сантимів), бо як твердить французька національна преса, комуністам на грошах від читачів не залежить.

Цю назву „товариш за шість су" причіпили комуністам французькі соціялісти, бо хоч тут довгий час ходили і ходять слухи про злуку соціялістів і комуністів в одну пролетарську партію, то більших ворогів, як є комуністи і соціялісти, мабуть важко знайти. Не треба хіба додавати, що французька соціялістична верхівка почувається дуже добре в II-ому Інтернаціоналі, де вона є дуже впливова, і заміняти II-ий на III-ий Інтернаціонал не є така легка справа для французьких соціялістів.

Передучора видрукувала теж „Ліманіте" заклик III. Інтернаціоналу до робітників усього світу, а передовсім до французьких і анґлійських робітників, щоб вони натискали на уряди Франції та Анґлії, щоб ті чинно інтервеніювали в користь еспанського уряду з Валенсії. Не треба вже нам повторяти, бо ми це постійно підкреслюємо, що соціялістична Франція йде в еспанській справі рука-в-руку з консервативною Анґлією. Італія і Німеччина — хоч і які вони сильні, якщо будуть злучені — все-ж нині ще

Їдемо на вакації.

КІЛЬКА СЛІВ ПРО ВАКАЦІЙНУ ОСЕЛЮ НА НЕДАЛЕКОМУ ПІДГІРІ.

Вже крайня пора вирішити, куди їдемо на вакації, а ми ніяк не можемо вибрати відповідної місцевости. Тут за дорого, там за багато людей приїздить... тут добре для дітвори, зате нема товариства старших... Там тільки бавляться, відпочити ніколи, а там дуже пані строяться, треба й собі набирати якогось лахміття. Хотілось би найти літнище, що задовольнилоб усіх. А так трудно його найти!

Але не так то дуже далеко від нас, не за горами, не за лісами, а у стіп Маґури, на недалекому Підгірі, є саме таке містечко, якого Вам треба. Бачу, що Ваша міна невдоволена. „Ет, їхати з міста до міста" — не має цілі!" Та повірте, що це ніяке містечко, а так тільки чомусь називається. Колись, як каже хроніка, було воно більше, мало славні ярмарки, а тепер хіба тільки назва залишилась тай кілька жидівських крамничок, кілька українських, лікарі (аж два), адвокати (теж два, може і три), кавальчик якогось там суду (но, ясно, бо щож мали би робити адвокати?), одноповерховий дім латинського парохіяльного уряду, широка брама старосвітського українського приходства тай гарна церква, свіжо відмальована артистом Демковичем, маленький читальняний будиночок і прегарна алея, що нею кожного вечора відбуваються променади панянок і паничів, а кожної неділі і свята статочних ґаздів і ґаздинь. І ще одна особливість є в цьому невеликому містечку, а це славні на всю околицю прегарні водопади... Правда, вони штучні, але не менш принадно виглядають і повинні би заманити всіх тих, які ворожать, що ціле літо буде таке саме гаряче, як цьогорічна весна.

Ви ще не вгадали, що це за містечко? — отже Підбуж. А в тому Підбужі є... для нас дуже цікаві два обекти. Над рікою під лісом здалека замітна при самому вїзді через міст прегарна вілля „ОЛЬГА" (названа так у честь п. Ольги Стефанович зі Самбора). Немов у стіп віллі по другому боці річки будинок Вакаційної Оселі для дітей. Оба ці обекти — це власність Української Захоронки для сиріт з Дрогобича.

От, і коли Ви рішитесь їхати у цей Підбуж, то не тільки матимете нагоду пізнати наше прекрасне Підгіря, з його чудовими потічками, лісами й іншими прекрасними „закамарками", а ще й зробите добре діло, бо дозволите Українській Захоронці придбати трохи фондів на удержання сиріт.

Товариство „Українська Захоронка" в Дрогобичі враз із невтомним, цілою душею відданим справі директором Горницьким давнішими роками старалося на літо вивозити дітвору з дрогобицької захоронки кудись на село, де траплялась нагода дістати за дозволом інспектора школу. Одначе така процедура була дуже

тяжка. Не завжди вдавалось дістати школу і не завжди відповідне було місце. І от у голові п. дир. Горницького виринула очайдушна думка: купити якийсь дім для вигоди дітвори. Думка, здавалось би, зовсім неосяжна. Але директор вложив стільки запалу в ту справу, так ходив, переконував наших визначніших громадян, що дітвя оселя для захоронки необхідна, що врешті найшлись добродії і допомогли здійснити цю думку. Захоронка купила дім, куди тепер рікрічно зїзджають не тільки сироти з Дрогобича, але й багато сторонньої дітвори, щоб під проводом учителів провести мило і пожиточно вакації. Опіку мають діти надзичайну, харч дуже добрий і багато приємностей. Тим дітям, що вже там бували, скажу на вухо, що крім карузелі, цього року уліпшеної, жде їх ще одна мила несподіванка, а саме прегарні пави, про які подбав виділ захоронки.

Сумно було дрогобичанам без дітвори, тому подумали собі члени виділу: от, добре було би, якби так ми (себто старші) могли також перебути літо в Підбужі!

І от уже за два роки стає на протилежному боці ріки прегарна вілля до вжитку батьків дітвори, що перебуває в оселі, а то й окремих гостей. Мало цього, п. Борковська зі Самбора закуповує для захоронки сусідню парцелю, за 700 зол., а п. Марія Білецька зі Львова жертвує цього року значну суму, бо 1200 зол., на будову нового дому для літників.

Тепер на нас усіх черга: допоможім захоронці у гарному почині нашою численною приявністю на вакаціях у Підбужі, допоможім довести гарно зачате діло до кінця!

Я сама особисто можу засвідчити, яка це велика вигода мешкати у віллі „Ольга" і діти мати в оселі, недалечко себе; а всеж вони трохи більш самостійні, під опікою досвідних учителів. Коли хочете відпочити і раді би близько діточок мати, маєте добру нагоду, не витрачуючи ні сотика більше, ще й стаєте добродієм захоронки.

І ще одне: минулого року тому, що не зголосилося досить своїх гостей, виділ був приневолений винаймати поодинокі кімнати теж неукраїнцям, а це страшенне прикро. Тож до Оселі для дітей приїхало більше чужої дітвори, ніж своєї (прислала дрогобицька Каса Хорих). Тому подбаймо конче, щоб цього року було інакше!

По докладніші інформації слід звертатись на адресу: Українська Захоронка, Дрогобич, вул. Чесного Хреста 49. Минулого року утримання в оселі коштувало по 30 зол. від дитини.

Дора В.

Загрожена позиція.

ШКОЛА ІМ. КОРОЛЯ ДАНИЛА У ЛЬВОВІ ПЕРЕД МАРЕВОМ ЛІКВІДАЦІЇ.

В четвер 17. ц. м. з ініціятиви Пов. Союзу Кружків Р. Ш. у Львові в домівці чит. „Прсвіти" на Жовківськім відбулася анкета, присвячена справі школи Р. Ш. ім. Короля Данила, яка опинилась перед маревом ліквідації. Анкетою проводив голова П. С. К. проф. Ластовецький, який запросив до президії делегатку Головної Управи Р. Ш. п-ю Блянку Баранову. Справу школи зреферував у своїм вступнім слові проф. Ластовецький, окремий реферат виголосив п. Аг. Добрянський. Справа мається так, що новий власник камениці при вул. Жовківській 62, який купив цю каменицю від Т-ва „Українська Захоронка", вимовив школі льокаль і має вже правосильний присуд суду. З днем 1. липня ц. р. всенароднья 6-клясова школа Р. Ш. на Жовківськім, яка саме цього року святкує 25-ліття свого істнування, опиниться на вулиці і перед маревом ліквідації. Правда, кружок Р. Ш. на Жовківськім поробив був усі заходи, щоб підшукати іншу домівку, що йому теж удалося, одначе комісія з Кураторії не признала цієї нової домівки придатною на потреби школи.

По довшій дискусії, в якій забирали слово: о. Каштанюк Антін, о. Мирослав Харина, о. Вол. Харина, п. Боюлка, п. Коржан, д-р Яримович І., ред. Сливка Р., дир. Манько й інші присутні на анкеті рішили вжити всіх заходів, щоб удержати школу Р. Ш. ім. Короля Данила в чинному стані. Засобами до осягнення цієї мети повинні стати: окремий комітет будови школи, виєднання ще до осени ц. р. у церковної влади частини площі під будову шкільного будинку, де булиб приміщені й інші установи. Крім цього рішили сходини упросити Впрп. оо. парохів та ігуменат оо. Василіян на Жовківськім поробити заходи до змобілізування капіталу товариств, обєднаних при церквах та зужити цей капітал з відповідним правним оформленням на будову. Рішено теж уручомити комітет імпрез і комітет збірок, щоб придбати фонди на будову школи. Крім цього присутні рішили звернутися до української преси з проханням порушити справу будови школи на сторінках преси і поробити заходи в управі міста Львова, щоб на рік 1938-39 вставлено відповідну суму на будову української школи на Жовківській дільниці.

Найважніше завдання спадає тепер на окремий комітет, який разом із кружком Р. Ш. та батьківським кружком має занятися винаймом та оплатою тимчасового приміщення школи. Провід над цілою акцією переняв Повіт. Союз Кружків Р. Ш.

При кінці вибрано окремі комітети у такому складі: голова комітету будови: **о. Василь Лончина**, голова Збіркового комітету і виєднання площі під будову **о. Антін Каштанюк**, голова пресової акції **м-р Роман Сливка**, Комітет винайму та оплати тимчасового приміщення, Батьківський Комітет і п. Манькова. Провід мобілізації капіталів товариств при церквах передано оо. парохам двох церков та Ігуменату оо. Василіян.

—o—

ЄВГЕН ГЕЛТОЙ. 7

СПАДЩИНА.

— І це можу тобі сказати — сказав стрийко, який попав у щирість. — Можу це сказати, але тільки тобі, а вважай, щоб ти все це не розтрубів! Як знаєш, між мною і доктором Моррісом повстали якісь непорозуміння щодо розділу діямантів. Доктор твердить, що я обманув його. Але це неправда. Ясно, що діяманти не можна так точно і на волосочок розділити на три частини, як готові гроші. Але доктор дістав приблизно те, що йому належиться. Однак він не задовольнився тим, хоче більше. Як тільки довідався, що діяманти дістануться вам у спадщині, скоро виступив із пропозицією, що він зречеться всіх претенсій, коли дістане Лілі за жінку... Тоді діяманти залишилися би в родині. Спочатку я не хотів про це ані чути і заявив, щоб на мою підтримку не надіявся. Радив я йому, щоб вернувся до Америки. Але його не можна було позбутися. Для святого спокою я дав свою агоду і мені здається, що властиво цей шлюб не є така зла думка... А ти що про це думаєш?

— Все залежить від царівни — відповів я. — Коли вона хотітиме вийти заміж за доктора, ми не можемо їй заборонювати. Але щоб ми її примушували вийти заміж за нього, Боже борони! — перервав мені стрийко. — Ніхто її примушувати не буде...

Замовк. Але його лють ще більше зросла, коли побачив захмурене обличчя доктора Морріса. Бо в цій хвилині вийшов сам доктор з хати, підійшовши до нас і злісно на стрийка Бенні кликнув: — Щось іншого видумайте, бо з цього нічого не вийде!

Стрийко Бенні поглянув на мене. Ми порозумілись. Тепер уже було зайве, питатись Лілі, бо доктор — мабуть — сам за нас це зробив. Дістав гарбуза від Лілі, бо інакше не могло й бути. Хоча цього я не сказав стрийкові Бенні, але в глибині серця ані на хвилиночку я не сумнівався, що царівна ніколи не буде докторовою дружиною. Це не був чоловік, якого ми бажали для Лілі.

Доктор Морріс коротко і досить холодно розлучився з нами.

А тепер можу почати четверту главу своєї історії про те, як

ДЖІММІ ГУБИТЬСЯ.

Досі про пса Джіммі не було багато мови. Стрийко Бенні немилосерно застрілив Джессі, злого, попелястого дога, якого дуже любив. Ця любов проявлялася головно в тім, що стрийко Бенні не тільки сам завсіди своїми очима дбав за поживу, але і власноручно подавав її собаці. Виховання Джіммі свідчило про військову дисципліну. Коли, наприклад, ми подавали йому навіть і найкращі ласощі, Джіммі холодно відкидав усе те, що не було з руки його пана. Завсіди був біля свого господаря, вночі спав у кімнаті стрийка, будучи його вірним та надійним сторожем. В кімнатах не перешкоджав, завсіди вигрівався на сонці, час-від-часу ловив необережні мухи. Як німий свідок бував при всіх розмовах і безперечно знав про свого пана багато більше, ніж ми про те колись довідаємось.

По відході доктора Морріса стрийко Бенні безрадно поглянув на мене: — Ми мусимо щось видумати! Але що видумати?

Скоріше, ніж я міг відповісти, появилася царівна. Була вона сильно роздратована і напів з плачем, напів із сміхом нам сказала те, про що ми вже й так знали, що доктор Морріс освідчився їй, але вона йому дала гарбуза. Трохи смішно для неї було те, що докторові Моррісові щось подібного могло влізти в голову. Доктор Морріс аж до останньої хвилини тримався в межах чемности, тільки звертав їй увагу, що вона повинна би змудріти і сповнити бажання стрийка Бенні, бо десять міліонів — це не грейцар і т. д., і т. д.

Коли стрийко Бенні це почув, сильно розгнівався. Зі злости та гніву сильно почервонів і кричав, начеб його ножами різав. — Добре ти зробила, що ти підсунула йому під ніс гарбуза. Нехай ані ноги тут не покаже! Викину його, злодюгу! Виломлю ним, падлюкою, двері!

І погрожував затисненим кулаком в ту сторону, куди відійшов доктор Морріс.

Доктор неначеб відчував, що його чекає — кілька днів ані не показувався. Але це стрийка Бенні не заспокоювало, а ще більше наповнювало його голову павутинням.

Але і через те того вечора не мав він спокою. За вечерою лив у себе неначе в бочку, мабуть, щоб в алькоголі втопити свої турботи.

— Послухайте, стрийку — сказав я йому, — коли ви мене справді любите, чому ви мені з усього не звіритесь? Чи я не міг би вам в дечому помогти?

Однак він покрутив головою. — Ні, ні! Мені не можна помогти!

— Алеж — настоював я на своїм — нехай Бог буде свідком, бачу, що ви нервуєтесь та мучитесь через того доктора Морріса. Може і небезпека загрожує вам. Чому не маєте до мене довіря?

(Далі буде).

На допомогу студентству.

На фонд допомоги академічній молоді зложили в Адміністрації „Діла“ дальше: Осип Андрійович, Печеніжин, зол 3.—; о. Єронім Моравський, Орове, 5.— зол.; д-р М. Дзерович, лікар, 10.— зол.; Володимир Калинович-Бобрецький, Львів, 5.— зол.; Мих. Палідович, Стрий, 5.— зол. Нині виказуємо 28 зол. Разом зложено досі в Адміністрації „Діла“ на фонд допомоги українській академічній молоді 492.50 зол.

ОПІКА НАД МОГИЛАМИ ПОЛЯГЛИХ.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Т-ВА ОХОРОНИ ВОЄННИХ МОГИЛ У ЛЬВОВІ.

В четвер 17. ц. м. відбулися у приміщенні Земельного Банку Гіпотечного у Львові VII. Загальні Збори Т-ва Охорони Воєнних Могил (збори по статуту відбуваються що два роки). На Зборах явилося мінімальне число членів і всього два делегати з краю: від філій у Стрию і Скольому.

Збори відкрив голова Т-ва дир. **д-р Павло Кривуцький,** покликаючи на секретаря зборів прок. Олександра Карпінського. Зі звіту, що його склав голова Т-ва та секретар О. Карпінський, виходить, що всіх філій зареєстровано 33; чинних є 29 філій. Разом обєднує Т-во 1.704 членів, диспонує готівкою 16.103 зол. та опікується 4.250 зареєстрованими могилами.

Філії Т-ва можна поділити з уваги на стан опіки над могилами на три групи: І. філії, що в свому районі покінчили роботи в цьому напрямі; ІІ. філії, що з ріжних, незалежних від них причин не можуть реалізувати намічених статутом завдань; ІІІ. філії, що тепер упорядковують могили.

Найкраще упорядковані воєнні могили у Львові. Т-во щорічно займається призбируванням відповідних фондів та організацією походів у Зелені Свята.

Справа викупу Маківки покищо на мертвій точці, бо бар. Гредлі не хотять погодитися на відступлення гори; в цій справі скільська філія веде далі переговори, як це вияснив представник цієї філії на Зборах п. Володимир Бичкович. Крім Маківки має ця філія намір відкупити від селян гору Ключ (цвинтар УСС), защо селяни-власники домагаються 400 зол. Філія піклується ще двома могилами у Скольому та могилою четаря УСС. Суха на горі коло Вижлоза.

Делегат стрийської філії Т-ва п. Микола Пристай заявив, що стрийська філія упорядкувала 192 могили на тамошньому т. зв. новому цвинтарі та займається щорічною організацією зеленосвяточних походів. Тепер філія підготовляє будову цементових хрестів, відповідної огорожі і памятника.

Загальні Збори прийняли поодинокі звіти та затвердили рахунковий біланс Т-ва признаючи абсолюторію уступаючій Раді.

Опісля Збори вибрали головою Т-ва д-ра **П. Кривуцького** і Раду в такому складі: д-р І. Німчук, прок. Ол. Карпінський, М. Бонковський, д-р В. Лициняк, В. Весоловський, Я. Гузар, д-р Р. Мармаш, дир. І. Мартюк, о. А. Каштанюк; заступники: Ол. Черник, лік. Р. Рак, інж. М. Раковський. — До Контрольної Комісії ввійшли: інж. Рудик, дир. І. Охримович і дир. П. Постолюк.

Наприкінці подав секретар до відома, що Т-во дістало дозвіл на збірку в часі Зелених Свят і на спільний похід на Янівський та Личаківський цвинтар. Громадянство повинно зберегти якнайбільшу повагу, порядок і спокій.

У часі Зборів приявні оглянули проєкти памятників арт. Коверка і Павлуся. Проєкт цього останнього був використаний при будові памятника поляглим на Янівському цвинтарі.

Два господарсько-кооперативні зїзди.

(Допис з Лемківщини).

В Сяноці та Устріках Долішніх відбулися величаві господарсько-кооперативні зїзди. Перший відбувся в суботу 12. ц. м., другий у неділю 13. ц. м. Учасників було більше в Устріках Дол., бо до 500 осіб, але і в Сяноці було понад 200. В одному і другому місті були делегати читалень „Просвіти“ і кооператив навіть з дуже далеких сіл, бо і 100 км. віддалених від Сянока й Устрік Дол. Крім господарських і кооперативних справ уладжено для учасників зїзду показ української книжки: Просвіти, Черв. Калини, Українського Наукового Інституту, „Діла“, „Української Преси“, „Світу Дитини“, „Рекорду“, „Дешевої Книжки“, Католицької Акції, книгозбірні „Вістника“, „Самоосвіти“, Наук. Т-ва ім. Шевченка, видань РСУК, „Сільського Господаря“, Рідної Школи, Енциклопедії, Українського Видавничого Інституту та інших видавництв.

Відповідні реферати виголосили: ред. Юра Шкрумеляк „Про значіння книжки і преси“, пос. Зин. Пеленський: „Про дрібну ощадність і наші змагання на господарському полі взагалі“, м-р Ірина Гладка: „Про значіння жінки в організації господарського життя“. Всі реферати приковували увагу слухачів, хоч кожний тревав понад годину. Останній реферат (п. Гладкої) був небувалою на цих західних окраїнах подією. Вислідом спільних переживань референтів і слухачів були ось-такі однодушно приняті на обох зїздах резолюції:

1. Зїзд одноголосно стверджує, що долю українського народу можуть поліпшити тільки громадяни освічені, чесні, діяльні та зорганізовані у читальнях „Просвіти“, кружках Р. Шк. і Сільського Господаря, в кооперативах та самоосвітніх організаціях і взагалі в установах, що вчать спільно змагати до одної цілі та удосконалюють характери одиниць і співжиття загалу.

2. Зїзд одноголосно стверджує, що найкращою підготовою до сповнення завдань, що їх ставить перед громадянами життя, є своя добра книжка і здорова преса та взиває всіх добувати відомості і моральне здоровля зі скарбниці друкованого слова в пору відпочинку по праці, чи у святочні дні: голосним читанням книжок у своїй родині, в читальних та організаціях, а також дома та підчас меншої господарської праці, як напр. на пасовиськах. Сучасна хвилина вимагає, щоб кожне без винятку українське господарство передплачувало якийсь український національний часопис та купило бодай кілька книжок річно, на що навіть у найбідніших знайдуться фонди, якщо закинеться непотрібні і шкідливі для здоровля привички. Кожне середнє і заможніше господарство повинно закладати свої родинні бібліотеки, що завіщанням переходилиб з батьків на дітей. А вже не повинно бути ні одного села, що в ньому не було би більшої бібліотеки всіх наших морально здорових видавництв з багацтвом книжок для молоді. Для придбання фахових відомостей треба масово купувати, передплачувати та масово читати сільсько-господарські й кооперативні видання. Для дітей купувати книжки дитячих видавництв і всюди рішуче домагатися їх („Світ Дитини“) у кожній шкільній бібліотеці.

3. Щоб кожному зокрема і всьому українському народові взагалі було можливе стократно більше, ніж тепер, видатковувати на свої культурні потреби, зїзд признає одноголосно за найдоцільніші такі засоби: а) виявляти не словами, а ділом пошану для тяжко запрацьованого гроша та купном усього потрібного тільки у своїх підприємствах; б) збувати продукти через свої господарські установи; в) набувати товари чи то знаряддя до праці передовсім свого виробництва; г) складати на ощадність зайву хвилево, чи довший час готівку у своїх кооперативних повітових банках і сільських кредитових кооперативах. Зїзд взиває громадян Ліська і Сянока оснувати **Кооперативний Банк,** чи то перетворити коп. „Сян“ на „Кооперативний Банк“ та всюди навчати наш загал щадити так, як доручає українська кооперація, створюючи станиці дрібної ощадности.

4. Зїзд однодушно стверджує, що до тої пори не буде повного успіху нашим організаційним змаганням, доки до них не прилучиться свідома, завзята, на кожному кроці життя діяльна українка-жінка, особливо селянка-патріотка. Зїзд взиває всі громади ліського, сяніцького і сумежних повітів освідомлювати жіноцтво про народні обовязки та притягати всюди жінок до постійної і видатної праці в освітніх, рідношкільних, кооперативних і сільсько-господарських організаціях.

Нехай гряде у нас мудре, дошльне, далекосягаюче жіноче співволодіння нашими думами й серцями для добробуту і на славу українського народу!

Після прийняття цих резолюцій та по спільній фотографії, учасники зїздів розходилися підбадьорені. Живими, довготревалими оплесками дякували учасники зїзду аранжерам, а саме членам виділів та організаторам філій „Просвіти“ у Сяноці й Устріках, дирекціям „Лемківського Кооперативного Союзу“ в Сяноці, „Народнього Дому“ й Українського Кооперативного Банку в Устріках.

Зїздом проводив у Сяноці д-р **Василь Блавацький,** в Устріках о. дек. **Микола Мілянич.**

Значіння міста Більбао.

На сторінках „Джіорнале д' Італія“ стверджує Вірджінію Гайда, що недалекий упадок Більбао матиме потрійне значіння: військове, господарське та політичне.

Під військовим оглядом дуже важне проломання „залізного поясу“ фортифікацій, що дає змогу розвинути офензиву на Сантандер — куди втік баскійський уряд — і на Хіхон — базу астурійських гірників. Таким способом національні війська мабуть будуть намагатися зліквідувати домашню війну в північній Еспанії.

УРЯД НА СЕЛІ.

Як подає баскійське пресове бюро, баскійський уряд з президентом Агіре перенеслися до одного з недалеких сіл. У Більбао лишилась лише делеґація, зложена з 4-ох радників, які становлять „раду оборони“. **Уряд відбув минулої** ночі нараду, щоби розглянути положення. Міністр торговлі поїхав до Сантандеру, щоби зорґанізувати прохарчування басків, які туди **втікли.**

ПОТРЕБИ ЖИТТЯ.

Переживаємо часи незвичайно складні. Чи то на терені міжнародньої політики чи в господарській ділянці — скрізь, денебудь звернемося, бачимо, що суспільність у титанічних змаганнях шукає нових доріг і форм істнування, бо теперішні відносини вже її не вистачають.

В меншім засягу переживає це саме поодинока людина, яка має ще й особисті журби та клопоти, від яких ніодна людина, навіть на найліпшому становищі, не є вільна. А які тяжкі відносини тих, що лише з трудом здобувають засоби, необхідні до підтримання істнування і марнують свої сили в боротьбі за „право до місця під сонцем“ для себе і своїх близьких...

Нові форми суспільного ладу — це ціль наших спільних змагань. Вона ще дуже віддалена і не знаємо навіть, які форми вона прибере. Але кожний з нас зокрема мусить памятати про потреби щоденного життя, про те, що вже нині, або в найближчій майбутности мати повинен, якщо взагалі має істнувати.

Чекає його тяжка, виснажлива праця, а полекшити її можуть тільки певні засоби, з яких можна би в трудних хвилинах порятуватись. Отже природний гін кожної людини у тому, щоб витворити собі такі засоби і тому більше підприємчиві одиниці використовують кожну нагоду, як наприклад гру на клясовій льотерії, щоб розвязати цю проблему.

Трапляється ця нагода і тепер, бо тягнення першої кляси тридцятьдевятої Льотерії починається вже у вівторок. Тому треба не гаючись купити льос.

—o—

Економічний огляд.

Школа всекраєвого значіння.

(ЗВІДОМЛЕННЯ ДИРЕКЦІЇ 3-ЛІТНЬОЇ КОЕДУКАЦІЙНОЇ ТОРГОВЕЛЬНОЇ ШКОЛИ Т-ВА „Р. Ш.“ У ЛЬВОВІ ЗА 1936-7 ШКІЛЬНИЙ РІК.)

У звідомленні, що саме появилось під наголовком, як подано вище, поміщена цікава мапка. Представляє вона **походження учнів** Торг. Школи у Львові в 1936-7. р. З неї довідуємось, що в цій школі вчиться молодь не тільки з усіх українських етнографічних земель у Польщі, але теж із Закарпаття, Буковини і Басарабії. Є в ній теж уроженці СССР і Австрії. Через те — як слушно зазначено у передмові до „Звідомлення“ — школа має **ширший характер національно-господарської установи.**

Реорганізація професійного шкільництва в Польщі вносить поважні зміни також у львівській „Торг. Школі Р. Ш.“. Вона з нового шк. року стає **торговельною (купецькою) гімназією.** Та на цьому не кінчиться її розбудова. Є надія ще й на торговельний ліцей і на однорічну школу торговельного вишколу І. і ІІ. ступня, крім Однорічного Торговельного Курсу для Абітурієнтів, що ввесь час був при школі. Для такої розбудови школи витворились сприятливі обставини завдяки тому, що Торг. Школа здобула гарне і просторе приміщення в „Академічному Домі“ при вул. Супінського.

З великим вдоволенням треба зазначити цей факт, що наша центральна господарсько-виховна установа дістає врешті змогу розгорнути ширше свою діяльність, що в наших теперішніх змаганнях до господарського відродження має незвичайно велике значіння. Щоправда — ввесь час сповняла вона по змозі гідно своє завдання. Її заслуги представить у цілій повноті **„Альманах“**, що його підготовляє Торг. Школа з нагоди 25-літнього ювилею, який у злиденних обставинах не можна було якслід відсвяткувати мин. шкільного року. Але саме ці злиденні обставини, в яких на першому місці стояв брак відповідного приміщення, не дозволяли розгорнути господарсько- педагогічної діяльности в такій ширині, яка є необхідна в добі нашого господарського ренесансу.

Цьогорічне „Звідомлення“ Т. Ш. є з черги пяте. І добре зробила Дирекція Школи, що подбала за його видання. Цінне воно не тільки діловими інформаціями і статистикою, але також тим, що позволяє родичам і молоді познайомитись із **фахово-педагогічною вартістю школи,** яка завдяки цій своїй вартости здобула не тільки заслужену славу серед своїх, але теж признання міродайних урядових чинників.

Торговля в сьогоднішньому Мадриді.

Мадридський кореспондент „Газети Польської“, представляючи життя в безупинно заграженій столиці Еспанії, подає цікаві подробиці про торговлю в Мадриді. Уривок його допису подаємо тут у перекладі.

Деякі крамниці відчинені. Поміщені перед дверми і пустими виставовими вікнами мішки з піском для охорони перед кусками стрілен, немов остерігають покупців. Входжу до одної, другої крамниці. Купую якісь дрібниці, а головно хочу ствердити, як у таких анормальних і небезпечних умовинах можна полагоджувати якінебудь інтереси. Більші крамниці ведуть самі працівники на власний рахунок. Таксамо каварні ведуть кельнери. Власника нема, а якщо є, то сповняє обовязки книговода, дістаючи винагороду за свою працю, так, як і інші. Виглядає немов би тут не признавали приватної власности. Але не так воно є. Як запевнює мене один із працівників, з яким можу договоритись — приватна власність істнує. Якщо нпр. крамницю провадив власник з родиною, то її дальше собі веде. Що іншого в великих підприємствах, де власника нема, або якщо є — то хотів би охотно зачинити свою крамницю. Тоді крамницю займають, бо вона мусить істнувати дальше для загального добра. Власникові визначують тоді якусь квоту, яку він дістає, чи пак дістане після війни. **Так є з крамницями, каварнями, фабриками, каменицями і ріжного роду підприємствами** та взагалі з інституціями публичного вжитку. Малі підприємства, яких не заняла анархістична, комуністична чи соціялістична партія, є під контролею.

Хто рішає, яка партія має заняти дотичне підприємство?

Дописувач відповідає:

Це залежить, до якої партії належать працівники цього підприємства і від того, хто перший перевів окупацію. Мій інформатор обяснює мені дальше, що така опіка підприємством забезпечує перед звишкою цін. Завдяки нам — каже він — **ціни залишились такі, як перед війною.** Ми їх не підносимо, не творимо военної спекуляції, що в іншім випадку булоб на денному порядку.

І дописувач „Г. П.“ пише дальше:

Дійсно, ціни не є високі. Більш-менш такі, як у Польщі, з цією ріжницею, що курс пезети доволі низький в відношенні до інших валют. Через те закупи можна тут робити дешевше ніж закордоном.

У звязку з цим пригадався мені випадок підчас мого побуту в Валенсії. Пізно в ночі прийшов до переповненої гостинниці „Вікторія“ один із французьких журналістів, шукаючи нічлігу. Розуміючи важке положення свого товариша, приняли ми його на четвертого до нашої кімнати. Товариш-журналіст мав при собі тільки щіточку до зубів і жилетку. Був в одному одязі, так, що треба було йому позичати піжаму. Я думав, що свою валізу з річами залишив на двірці або на стації літаків. Запитав я його про це. Здивувався. Навіщо забирати з собою річи, коли тут усе дешевше, ніж у Франції. На місці купує валізу та багато всячини і що кілька тижнів вискакує до Франції, щоби знову повернути зі щіточкою до зубів у кишені... Отож **випродаж Еспанії іде швидким темпом..**

Не дивно, що в таких умовинах люксусові крамниці тішаться фреквенцією, якої досі ніколи не мали. В величезній перфумерії рух із ранку до ночі. Персонал паде з умучення, але сповняє свої обовязки, бо хоче теж заробити. Дорогі французькі перфуми, пахучі води, люксусові мила і ріжні тоалетові дрібниці дістаються до рук людей, що досі ніколи ними не послугувались, а яким треба би радше доставити безплатно і то в великій кількости соди та сірого мила...

Стільки дописувач про торговлю, зясовуючи в дальшому інші сторінки дивовижного життя в сьогоднішньому Мадриді.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ДІМ УКРАЇНСЬКОГО КУПЦЯ І ПРОМИСЛОВЦЯ У ЛЬВОВІ.

„Торговля і Промисл“ з 15. червня ц. р. принесла відозву Ради Союзу Українських Купців у Львові і Комітету про необхідність будови Дому Українського Купця і Промисловця у Львові. Відозва кінчиться словами: Збудуймо дім, де буде кресатись вічний вогонь перемоги українського купця і промисловця над господарською відсталістю українців! Поставмо трівкий памятник, що пригадуватиме майбутнім поколінням **нашу господарську рухливість, станову єдність і національну свідомість!**

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

ПРЕДСТАВНИК АМЕРИКАНСЬКОГО УРЯДУ В ПОЛЬЩІ.

До Польщі приїхав начальник виділу внутрішньої торговлі в міністерстві торговлі в Вашинґтоні **д-р Станислав Кендзерський.** Є він уроженцем Америки з родичів поляків. До Польщі приїхав не тільки на те, щоби пізнати землю батьків, але також, щоби приглянутись можливостям тіснішої торговельної співпраці Польщі й Америки.

РОЗБІЖНІСТЬ В ОЦІНЦІ ГОСПОД. КОНЮНКТУРИ В ПОЛЬЩІ.

Під наголовком „Світла й тіни конюнктури в Польщі“ „Щодз. Ґазета Ґандльова“ помістила передову, в якій зазначує, що оптимізм, який основується на зростаючих індексах продукції, затруднення безробітних, тощо, присłонює темні плями новому „проспериті“ Польщі. Індекси дійсно зростають. Напр. індекс продукції в березні ц. р. є 77 (1928 рік — 100), тоді, в березні мин. року був тільки 63. Поступ є на 22 проц (14 пунктів). Поволіше, та проте зростає стан затруднення. Індекс піднісся від березня 1936 до березня 1937 р. з 73.5 на 82, себто на 12 проц. Зросли також залізничі перевози, обороти з закордоном, скарбові доходи, тощо. Але всі ті осяги з малими вїмками — це наслідок кращого використання **істнуючих** продукцийних варстатів і урядженъ. Дійсний двигун конюнктури й основа майбутнього виробництва — це **інвестиційний рух** у промислі, **а він у Польщі не істнує.** Щораз швидше зближається момент, коли запотребування ринку зупиниться перед непроходимим муром, перед уповні використаною, зате не збільшеною виробничою спроможністю промислу.

Мусить бути повернена **засада рентовности у** виробництві, бо інакше актуальним буде питання: як довго польська господарка користатиме з доброї конюнктури в тісних рямцях своєї сучасної виробничої здібности...

Немов запереченням цих слів є промова мін. **Пятковського** на зїзді „Зажевя“ у Львові. Він заявив у ній м. і. „За останніх 10 місяців індекс продукційних дібр зріс тільки на 8 проц. А індекс виробничих, інвестиційних дібр зріс на 27 проц. Виразно Польщу **загосподаровуємо.** Прибуло нам у згаданому часі около 20 проц. авт. місячно зростає їх кількість на 1.000 штук.

В оцінці господарської конюнктури в Польщі зарисувалась — як бачимо — **поважна розбіжність.** Цю розбіжність пояснює в одній з пізніших своїх статтей згадана вище „Щ. Газ. Г.“ („Дві міри“) тим, що віцепремієр поликується на цифри, що вказують **на кількостеву конюнктуру,** тоді коли господарські кола розглядають конюнктуру під кутом **рентовности і виробничої спроможности в майбутности.**

ПОДАТКОВІ ПОЛЕКШІ В ВИПАДКАХ ЛИХОГО СТАНУ ОЗИМИНИ.

Елементарне нещастя, що в багатьох околицях вустріло хліборобів через лихий стан озимини, дає право старатись про податкові полекші. Згідно з приписами, треба повідомити властивий скарбовий уряд про факт заістнування цього елементарного нещастя. Рівночасно треба просити за признання податкової полекші, подаючи докладно обшар, на якому озимина не вдалась, як також загальну поверхню посіданого ґрунту з поділом на поодинокі вжитки. Скарбовий уряд після того, коли таке повідомлення дістане, обовязаний прослідити справу через спеціяльну комісію, або має доручити зробити це громадському урядові.

Полекші будуть признані, якщо втрати, спричинені лихим станом озимини переходять 15 проц. загального приходу. Форми полекш будуть ось такі: розложення податку на рати, відрочення платности або скреслення частини чи цілости ґрунтового податку.

—o—

З нашої кооперації.

УКОНСТИТУУВАННЯ НОВОЇ НАДЗІРНОЇ РАДИ ЦЕНТРОБАНКУ.

В дні 4. червня ц. р. відбулося засідання Надзірної Ради Центробанку, на якому уконституувалася Надзірна Рада та вибрала поновно своїм предсідником д-ра Михайла Волошина, першим заступником предсідника дир. Миколу Заячківського і другим заступником предсідника: дир. Андрія Мудрика; дир. д-ра Івана Ґижу секретарем і дир. д-ра Степана Біляка заступником секретаря. До Контрольного Виділу вибрано: пп. дир. Дениса Кореняка і дир. Романа Харамбуру.

КООПЕРАТИВНІ ПРОГУЛЬКИ У ЛЬВОВІ.

Українська кооперація започаткувала в останньому часі гарний і корисний звичай збірних прогульок українських кооператорів з провінції до Львова. Метою цих прогульок: наочно познайомити їх учасників з життям та діяльністю українських економічних і культурно-освітних установ у Львові та з культурними та історичними памятками Львова. В останніх днях відвідало Львів знову дві такі прогульки, а саме в днях 15. і 16. ц. м. прогулька, зорганізована Пов. Союзом Кооператив у Раві Руській і в днях 16. і 17. ц. м. прогулька, зорганізована П. С. К. в Ярославі. З першою прогулькою відвідало Львів 46 кооператорів та кооператорок Равщини, з другого 86 кооператорів та кооператорок Ярославщини. Учасники прогульок майже виключно селяни. Програму прогульок у Львові організує Ревіз. Союз Українських Кооператив у Львові. Вечором 15. і 16. приняв РСУК обі прогульки скромною вечерою, в якій взяли участь також представники усіх централь. Учасники обох прогульок, відповідаючи на привіти та промови представників установ, щиро дякували за сердечну опіку та висказували своє захоплення прогулькою.

АРЕШТУВАННЯ КООПЕРАТОРІВ.

В Сільці, пов. Станиславів, хтось вибив вікна у трьох жидів-крамарів в ночі з 29. на 30. травня ц. р. Зараз 1. червня поліція заарештувала цілу управу кооперативи „Власна Поміч“ в Сільці і крамаря та ще трьох громадян. Всіх заарештованих переведено до арешту городського суду в Галичі. Рівночасно влада зарядила, щоби від тої події громада виставляла вартівників біля мешкань пошкоджених жидів. Віримо в те, що в цій роботі провід кооперативи був непричасний.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Віщий сон.

У болгарському містечку Всєвиця трапилася надавно подія, що своїм змістом надається не тільки на фільмовий сценар, але моглаб теж стати дуже доброю темою сензаційної повісти.

Мале болгарське містечко Всєвиця, мало не багато мешканців, зате мало старий ратуш не старого ще та мудрого бурмистра, якого ціле містечко любило і поважало. Одначе між радними мав бурмистр опозицію, якою проводив радний Гануля. Лідер опозиції леліяв в серці надію, що хоч бурмистр Карлов виконує совісно свої обовязки і покищо не думає уступати, всежтаки трапиться якась подія, яка поможе Ганулі перемогти свого суперника і самому висунутись на провідне в місті становище. І справді така нагода небавом трапилася.

Сон.

Одного дня бурмистр Карлов був сильно стомлений цілоденною працею і сам навіть не счувся, як засівши у вигідному фотелі, заснув. Бурмистрові снилося, що до ратуша прийшов якийсь незнайомий старий добродій у старомодньому одязі і кивнувши мовчки на бурмистра рукою велів йому йти за собою. Бурмистр пішов послушно за давнім незнайомим, який почав сходити до пивниці. Перед ними відчинялись всі двері і вони входили до таких закутків у пивниці, де вже від давна мабуть ніхто не ходив. В одній кімнаті старець станув і показав рукою долівку. Счудований бурмистр побачив глибоко в мурі якийсь дивний скарб. Бурмистр зігнувся, щоб досягнути скарб рукою і... в цій хвилині збудився, впавши на коліна з фотелика. Хоч бурмистр відразу зорієнтувався, що все те йому снилось, одначе думка про скарб у підземеллях не покидала його ні на хвилину і він був свято в думці переконаний, що його сон був віщий.

Димісія бурмистра.

Найближчого дня на засіданні міської ради бурмистр оповів свій віщий сон. Всі зібрані лавники і члени ради сильно счудувалися і по довшій надумі почали над справою сну дискусію, яка згодом стала незвичайно бурхлива. Деякі радні вірили у віщість бурмистрового сну, одначе більшість виступила проти проекту бурмистра, який переконував радних про потребу розшуків у підземеллях старого ратуша. Таку незвичайну нагоду, в якій міг бурмистра скомпромітувати рішив негайно використати лідер опозиції Гануля. Він забрав голос у дискусії і накинувся на бідолашного бурмистра мокрим рядном, кажучи, що на підставі сну булоб злочином наражати місто на непотрібні видатки, руйнувати мури і фундаменти та шукати за уроєним скарбом. Крім цього заявив він, що виступ бурмистра з таким дивним проектом виглядає радше на кпини з громадян і радних і підкопує повагу й престіж міської ради. При кінці своєї промови домагався він не тільки відкинення проекту, але й димісії бурмистра.

Лідерові опозиції, який вмів незвичайно переконливо говорити, вдався плян. Рада проект відкинула, а бурмистрові не залишалося нічого іншого до роботи, як зголосити свою димісію, яку рада негайно приняла. Бурмистр, який на початку засідання вірив у свій успіх, ледви вспів переконати радних та випросити в них ухвалу, що йому дозволили на власний кошт почати розшуки у підземеллях ратуша.

Два табори.

Чергового дня ціле містечко довідалося про хід засідання міської ради та про дивну справу, яка закінчилася димісією бурмистра і відразу поділилося на два табори. В місті настало таке схвилювання, що мало що не счинилися бучі. На становище бурмистра покликала рада Ганулю, якого в місті майже всі не любили. Карлов, який не тратив віри у свій віщий сон приступив негайно до важкої праці над розшуками у підземеллях ратуша. Наймив робітників, купив прилади й почав праці над розкопами фундаментів. Важка праця тривала повних два тижні. Щойно по двох тижнях натрапили робітники у глибині 3 м. під поверхнею землі на якусь скриню.

Успіх.

Негайно почали всі робітники під проводом Карлова добувати важку скриню на верх. Коли відтак її відчинили всі мало не танцювали з радости, бо виявилось, що у скрині є правдивий скарб золотих предметів, дорогоцінностей, гроші і т. д. які походять із XVII. ст. Вартість знайденого скарбу оцінили на міліон левів. З ініціятиви міської корпорації відбулося негайно засідання міської ради і віче мешканців цілого міста, на якому прилюдно перепросили Карлова за недовіря та рішили віддати йому уряд бурмистра до смерти. Опозиціонера Ганулю, який інтригами висунувся на провідне становище, приневолили зректися не тільки становища бурмистра, але й радного.

Карлов використав скарб як слід, бо негайно приступив до будови нового ратуша, поправи доріг і що найважніше полатав громадський буджет і тимсамим підніс добробут цілого міста, завдяки віщому снові.

—o—

Розділення опадів на землі.

Від опадів залежить життя на землі рослин і звірят до риб включно. Врак опадів спричиняє посуху і остаточно заміняє великі простори в пустині. Кількість опадів обчислюємо в центиметрах. Проф. Майнардус обчислив, що на всій землі паде на рік пересічно 100 цм. опадів. Але розділені ті опади зовсім нерівномірно. На моря — там де того властиво не треба, паде 133 цм., на суші 67. На північній півкулі паде 83, на південній 76 цм. Найбільше опадів випадає на підрівникову полосу, бо аж 186 цм. (аж по 10° ширини). Між 10—20° спадає кількість опадів до 80—90°. В полярних околицях опадів мало, ледви 20 цм. В кожній полосі помітні великі ріжниці, залежні від розділення суші й моря, поземої будови суші, від воздушних та морських течій. Субтропічні полоси багатші в опади на східних, поміркованi на західних берегах континентів.

Очевидно, що кілько опадів опадає, тільки ж і випарове. Отже 100 цм. опадів це 511.111 куб. кільометрів води. Із континентів випарове всього 42 цм., решта води спливає. Із моря випарове річно сім разів більше як з континентів.

Ф.

Один вуж счинив переполох.

Чи пасажирський корабель може перевозити отруйні гадюки? Оце питання, розглянуть на процесі за відшкодування, що його веде 200 пасажирів проти власника корабля „Сіті оф Рейвіл".

Небезпечний вантаж.

Це була справді фантастична подорож. Її відбув корабель „Сіті оф Рейвіл" із Калькути (Східні Індії) до Нюйорку. На цей корабель навантажили без відома подорожних ще й чималу скількість інших подорожних, в саме „гостей з джунглів". Було це півтора тисячі малп, тридцять кошів із сімдесяти вужами питонами, дві клітки з медведями, чотири чорні пантери, шість кангурів і три слони. Все те примістили на споді корабля.

Капітан „Сіті оф Рейвіл" Артур П. Кронейн видав наказ, щоб пасажирам нічого не згадувати про неконче принадне „товариство" на споді корабля. Він не хотів, щоб пасажири зайво турбувалися з того приводу.

Питон.

Та не так воно склалося, як гадалося. Одного гарного вечора переходила через передній чердак корабля дружина норвеського архітекта. В одній хвилині вона малощо не наступила ногою на велетенського вужа-гадюку питона. Вона крикнула й зі страху зомліла. Її крик не лише поставив на ноги всіх приявних на кораблі, але й сполошив питона, що в невиясненний спосіб виліз був зі свого коша.

Сполох.

Наляканий питон дуже швидко поповз перед себе, пересунувся через поміст і щез з очей приявних, що масліли з підмогою зімлілій жінці. Ще підчас того, як питон повзав по помості, з усіх боків чутно було жахливі крики. Перелякані пасажири розбігалися на всі сторони. Двері від кабін перділів раз-у-раз лопали, жінки мліли зі страху, а корабельний електротехнік поховзнувся, впав і розбив собі голову. Такий счинився страшний переполох.

16 днів неспокою.

Деякі подорожні хотіли зі страху просто скакати в море. Щоб опанувати переполох, капітан велів, щоби трубили корабельні сирени. Тимчасом питон наче під землю запався. Шістнадцять днів безупину шукали за ним. Перекидали все до гори ногами й надаремно. Аж урешті найшли „небезпечну згубу".

Питон спав собі преспокійно в одному затишньому корабельному закамарку. При допомозі електричної печі стягнули його назад до його клітки — коша.

—o—

ВІДКРИТТЯ ВИСТАВИ ПРИ ЗВУКАХ 100 ГОДИННИКІВ.

У льондонськім музеї диаглядів відкриють у вересні міжнародню виставу годинників. У хвилині в якій відкриють цей історичний огляд годинникарського мистецтва, відізветься 100 годинників, які почнуть видзвонювати цілі гами ріжних звуків.

Льондонська вистава викликала велике зацікавлення фахівців, бо на цій виставі будуть виставлені експонати з 19 держав цілого світа. У салях музею будуть зібрані експонати-збірки, що походять з XVI. ст. або навіть і ще давнішого часу. Деякі годинники мають справді багату історію. Очевидно, що на цій виставі будуть виставлені і найстарші сонішні годинники і новітні хронометри, які час одної секунди вимірюють просто з неймовірною прецизністю. Між іншими державами Швайцарія виставить прегарні годинники, які показують докладно місяці, зміни сонця та важні історичні річниці.

—o—

ДУШЕВНА ВТОМА.

Втома при умовій праці являє для фізіольогів повну таємницю. Найточніші поміри переміни матерії при напруженій умовій праці довели до висліду, що ця праця мусіла би найменше втомлювати. Щоби вирівняти енергію зужиту по одній годині напруженого думання, вистане нпр. один ліськовий горіх або маленький кусничок банана. Домашня господиня зужие стільки ж кальорій, що вчений за годину, за три хвилини пртання або миття посуду. Отже біохемія усе ще не рішила чому мізкова матерія так легко втомлюється. При тих досвідах показалося, що заг. поширений погляд будімто багата фосфором пожива, нпр. риби, мізкові котлети і т. п. особливо корисна для умових робітників, зовсім неоправданий.

Ф.

—o—

КІННА ПОЛІЦІЯ У СТОКГОЛЬМІ

Від першої половини червня появилися на вулицях Стокгольму кінні поліціянти, бо команда поліції у Стокгольмі створила окремий відділ кінної поліції. До цього відділу приймають шведів, які мають найменше 190 цм. висоти. Крім цього всі поліцаї вершники є вільного стану і мусять мати гімназійну освіту. Не зважаючи на ці дуже гострі умовини, команді все таки вдалося скомплетувати 45-особовий відділ. Поява поліційних вершників у прегарних одностроях викликала в Стокгольмі величезне захоплення.

—o—

СУЧАСНІ КОРАБЛІ.

Велику частину кораблів заступили тепер „теплоплави", на яких працюють звичайно дізлеві мотори з нафтовим або мазутовим погоном. Питання „солодкої" води ще до недавна було на пароплавах доволі важне і пароплави мусіли набирати великий запас питної води. Тепер почали перероблювати морську воду на солодку, що робиться або дестиляцією або при помочі електродіялізи. Одержана вода така чиста, що вживають її і до пиття і до кітлів з високим тиском, що вимагають особливо чистої води.

Ф.

ВЕСЕЛЕ.

ЯКОСЬ ПРОСТІРНІШЕ.

Гість: Ов ти щось схуд, чоловіче — якось дуже простірно стало в тебе в кімнаті.

Господар: ???

РАДА.

— Він не знає мене майже і хоче зі мною одружитися.

— Іди за нього... Бо скаже ще він тебе пізнає.

Лугове Свято і Зїзд лугових відпоручників.

В неділю 4. липня відбудеться у Львові Лугове Свято, що на нього адм. влада дала вже свій дозвіл. У рямках цього Свята відбудеться полева Служба Божа з проповіддю в Луговому Городі, похід Лугів вулицями Львова, дефіляда і попис у Луговому Городі.

Це свято відбудеться без огляду на погоду.

Вечором в год. 9. буде спільна вечеря для лугознчок і луговиків, які зголосяться на цю вечерю.

В понеділок 5. липня відбудеться у великій залі Народнього Дому зїзд відпоручників Лугів.

Учасники Свята і зїзду користатимуть з залізничих знижок, яких висота ще покищо не означена.

Зачинаймо від початку.

Англійці, що з багато причин можуть всім іншим людям служити за зразок, повторяють нераз цю фразу: „Щонебудь робиш, зачинай від початку".

В тім вислові міститься глибока думка: кожну працю треба виконати солідно, бо тільки в цей спосіб осягаємо дійсно вартісні висліди. А що англійці вміють не тільки говорити, але прикладати виголошені засади у практиці, тому їх вироби признані на цілім світі за найліпші. Хто хоче захвалити свій товар, той твердить, що він „правдивий англійський"

Чим частіше в якнайширшім обсягу будемо триматися цієї засади, тим буде нам ліпше. І так наприклад велику помилку роблять ті льотерійні грачі, що вдивляються в дійсно величезні шанси, які дає четверта кляса, а легковажать те, що можуть осягнути в перших трьох клясах. Бо хоча головні вигри перших трьох кляс, у висоті сто тисяч золотих кожна, є вдесятеро менші від головної вигри четвертої кляси, себто міліона, зате вони багато більші від зера, яке щонайбільше може осягнути той, що не грає.

Пощо тратити шанси вигр у перших клясах, коли починаючи гру в дальших клясах, треба і так платити за всі попередні кляси? Це противиться здоровому розумові і приносить грачам неповоротні шкоди.

Тому послухаймо англійців і починаймо завжди грати від початку, себто від першої кляси. Саме тягнення цієї кляси тридцятьдевятої Льотерії пічнеться у вівторок, отже спішім засобитись у льос.

Французький сенат не хоче сліпо давати Блюмові повновластей.

Вчора уряд предложив сенатові законопроєкт про фінансові повновласти, що його вже ухвалив парлямент. У фінансовій комісії сенату виступила дуже сильно опозиція, яка домагається, щоб уряд предложив сенатові текст декретів, що їх хоче оголосити на основі повновластей.

Міністр скарбу Оріоль говорив на цю тему зі журналістами з дуже великою резервою, але натякнув, що уряд на це не може погодитися, щоб не остерігти спекулянтів.

—o—

Великий політичний процес у Львові.

15 МОЛОДИХ УКРАЇНЦІВ (-ОК) ПЕРЕД СУДОМ ПРИСЯГЛИХ.

(Десятий день розправи.)

ПРОМОВИ ОБОРОНЦІВ.

У пятницю 18. ц. м. промовляли цілий день оборонці.

ПРОМОВА ОБОР. Д-РА М. ЗАХІДНОГО.

Перший виголосив гарну промову формою і змістом **обор. д-р М. Західний,** починаючи її поетичним вступом про чудову природу Бережан та околиці, звідкіля походить і де вчився підс. О. Лапунька. Обговорив його молоді шкільні літа та середовище, в якім виростав Лапунька. Пригадує, що Лапунька ставав перед судом присяглих у Бережанах у жовтні 1934. р. і тоді його звільнили від вини і кари за приналежність до ОУН. Після того Лапунька виїхав до Львова на однорічний торговельний курс, щоби присвятитися правничому званню у банку. І лише тому, що підс. Лапуньку записано до картотеки поліційно-слідчого виділу в Бережанах опинився тепер на лаві підсудних. Уже сам прокуратор підчеркнув учора, що Лапунька не має нічого спільного з цією справою. Опинився на лаві лише тому, що ов. Гаврилюк і Степаняк зізнали, що підс. Лапунька викладав їм про ідеольогію ОУН. Одночасно прокуратор звернувся до суддів присяглих, щоб осудили самі, чи зізнання цих обох свідків правдиві.

Далі оборонець основно проаналізував зізнання Степаняка і Гаврилюка, з яких перший відкликав свої зізнання у слідстві, другий на розправі. Оборонець не сумнівається, що зізнання цих свідків на розправі є правдиві. Але тоді теж оборона підсудного Лапуньки є правдива, що не брав участи в діяльности ОУН. Дійсно Лапуньку дочіплено до цього процесу як пяте колесо до воза. І тому вносить, щоби судді присяглі заперечили вину підс. Лапуньки та увільнили його від вини і кари.

ПРОМОВА ОБОР. Д-РА К. ПАНЬКІВСЬКОГО.

По одногодинній промові першого оборонця прийшов до голосу **обор. д-р К. Паньківський.** Пригадав важкі слова прокуратора під адресою підс. Березовського, що він видав прикази до вбивства Ковалюківної, Копача, Мельника і Ю. Дмитерка. Це дійсно важкі слова прокуратора, бо виходилоб з них, що Березовський був політичним провідником. Тому оборонець основно проаналізував закиди прокуратора проти Березовського, що спираються на: 1) слідкуванні поліційних агентів, 2) конфіденціональних вістках, 3) членстві Українського Студентського Спортового Клюбу, 4) зізнаннях В. Ґерети, 5) зізнаннях підс. Дячишина і 6) за написання т. зв. „приказу". Проаналізувавши зізнання свідків, поліційних агентів, оборонець ствердив, що ні інвігіляція ні конфіденціональні вістки не дали ніякого доказу про приналежність цього підсудного до ОУН. Насунули лише деякі підозріння, але вони датуються щодо нього ще від 1932. р. А вже смішно було би говорити, що саме членство в УССК-у може бути основою важкого закиду.

Оборонець пригадав, що цей Український Студентський Спортовий Клюб істнує леґально до нині, обєднує студентів і з університету і з політехніки, які займаються спортом. І якби згаданий клюб займався чим іншим ніж спортом, влада напевно вже давно його зліквідувала би. А сам факт, що до УССК-у належав і Бандера і Малюца і Мигаль та інші студенти, що опісля їх засудили, не може бути ніякою основою до закидів проти підс. Березовського. Пригадав теж зізнання В. Ґерети і ствердив, що він ні словечком не згадав про Березовського, що він був зверхником. Зате довше спинився на зізнаннях підс. Дячишина. Пригадав методи переслухування на поліції, де цілими годинами переслухують арештованих поліційні агенти, які часто зміняються, переслухуваний постійно сидить і не зміняється. Не диво, що вичерпаний до краю зізнає в таких моментах усе, щоб лише звільнили його на хвилину і дали змогу відпочати. Але і цей підс. Дячишин, людина з малим виробленням і низькою освітою, склав зовсім протилежні зізнання у справі Березовського. Раз зізнав, що його хто інший втягнув до ОУН. і з ним теж опісля організаційно стрічався. Іншим разом казав, що Березовський втягнув його до ОУН і з ним організаційно стрічався. Для ілюстрації оборонець пригадує зізнання свідків поліційних агентів про конфронтацію між Дячишином і Березовським, які про цю конфронтацію говорили зовсім щось противлежнього. Тому на зізнаннях підс. Дячишина не можна спирати важких закидів проти Березовського і не можна казати, що зізнання підс. Дячишина щодо Березовського є правдиві, на якім то становищі стоїть прокуратор, але до дальших зізнань цього підсудного ставиться з недовірям. Якщо прокуратор — каже оборонець — вірить зізнанням Дячишина, який признався до намаганого вбивства Ю. Дмитерка, то повинен його був притягнути до відповідальности за намагане вбивство. Отже на зізнаннях підс. Дячишина рішуче не можна спирати важких закидів проти Березовського. А вже зовсім не може сперти закиду та т. зв. „приказі", себто статті найденій у третьої особи з підписом „Арпад". Чому? Бо або Березовський був конспіративним зверхником, тоді не підписував би цього „приказу", а він дійсно був би відбитий бодай на цикльостилю і розкинений, або ним не був. І так дійсно було. Найкращим доказом те, що цей „приказ" найдено в редакційному бюрку. Тому оборонець вірить, що присяглі судді заперечать вину щодо підс. Березовського.

ПРОМОВА ОБОР. Д-РА В. СТАРОСОЛЬСЬКОГО.

По півгодинній перерві обор. **д-р В. Старосольський** виголосив промову, не тільки прегарну формою і змістом, але і цінну зі соціольоґічного боку. Не диво, що всі слухали її з запертим віддихом.

Заведена надія, нерозвязане одно питання — говорив оборонець. — Це питання зродилося в укр. суспільности, як падали українці з рук українців. Яка історія того, які мотиви тих безперечно траґічних вчинків? Ті речі не були предметом слідства і про ці речі ми чули тільки у фраґментах. Були здогади, міркування, але суттї цих подій ми не знаємо. Загальна відповідь: конспірація. Вона означає тільки недугу, страхіття народу. **На жаль не в наших руках впливати на нашу молодь. І це є болюча рана нашої суспільности. Дайте нам університет, школи і т. д., щоб українська молодь могла жити повним життям [illegible] тоді українська суспільність може впливати на життя своєї молоді. Якщо згадую про ці речі, то тільки тому, щоб зрозуміти це страшне положення української молоді, що живе в ненормальних умовинах.** А тимчасом життя укр. молоді минає у конспірації: морі чи озері, не знаємо. Не знаємо правди, бо те, що конспірація викидає з того моря чи озера є тільки здогадами. Два рази позеленіли 4 могили від часу, як зродилося те питання, що його оборонець поставив на початку.

Опісля оборонець обговорив по черзі справи своїх чотирьох клієнтів: Ю. Дмитерка, О. Біди, М. Мицківної та І. Мирона. Перший з них Ю. Дмитерко, це траґічна постать не тільки цього процесу, але того траґізму, що охопив українську молодь. Можемо рішуче заперечити, що Дмитерко не належав до групи „ЗОВ". Прізвища Мирона не назвав Дмитерко, лише хто інший. За щож тоді сидить Ю. Дмитерко, питає оборонець, як питав теж на початку цієї розправи одна зі суддів присяглих.

З черги оборонець обговорив основно справу О. Біди, яка знайшлася на лаві підсудних зовсім припадково. Спинився над незавидними умовинами її життя. Саме прізвище Біда означає щось траґічне. Бо подумати лише. Один її брат гине траґічно, другий її брат засуджений на смерть, бо чесно взяв на себе вину. Залишилася вона одна з матірю. Оборонець

звертається до суддів присяглих, щоби відобрали цю трагічну закраску її прізвища „Біда“.

Вкінці спинився над справами Мицківної і Мирона, які призналися до приналежности до ОУН. Проте прошу на хвилину вдуматися, — говорив оборонець, — що Мицківна мусіла пережити за тих 2 тижні, коли була немов коліщятком у машині. А опісля ситуація в неї дома. Герета ранений. Вона зрозуміла велику загрозу. Чи зрозуміємо, що вона тоді пережила? Ці переживання були вже карою для неї і тому оборонець сподіється, що присяглі судді відповідять на поставлене питання щодо Мицківної — **ні!**

Про Мирона знаємо тільки те, що він сказав у слідчого судді. Два місяці тревала його приналежність до ОУН і навчився на память ледви декальоґ. Чи можна йому закинути, що він належав до організації в тому розумінні, як каже закон, щоби відірвати частину від Польщі. Знову невиконання доручення є найкращим доказом перекреслення своєї заяви при приступленні до організації. Отже хоч Мирон признався до приналежности, оборонець вірить, що присяглі судді заперечать вину теж щодо нього, памятаючи на засаду: „iustitia sine misericordia non est iustitia, sed crudelitas“.

КОРОТКІ ПРОМОВИ ДВОХ ОБОРОНЦІВ.

Опісля промовляв **обор. д-р Н. Савчак** у справі О. Бабяка, підкреслюючи, що це сірий рядовик і характерна людина.

Знову обор. **м-р Е. Жизневський** обговорював справу підс. Ласійчука, який є сиротою і важко пробивається крізь тверде життя. Підкреслив, що ніхто не міг друкувати бюлетинів, бо Терлецький зізнав, що не зробив скриньки на циклькостиль.

ПРОМОВА ОБОР. Д-РА С. ШЕВЧУКА.

Після того **обор. д-р С. Шевчук** основно проаналізував зізнання підс. Дячишина, викавуючи, що вони на 99 прц. є фантазією. В них повно суперечностей. Тому прокуратор не вірить його зізнанням, бо припинив слідство проти нього за намагане вбивство Ю. Дмитерка. Припинив тому, бо не вірить, щоб Дячишин був у Підберізцях. Адже Дмитерко і не зацікавлені в цій справі свідки з Підберізець зізнали, що один з тих, що хотіли вбити Дмитерка, мав рудаве волосся і неінтелігентне лице. Тимчасом Дячишин має ясне волосся і міну пристійного філістра. Тут на салі впали слова, що такого мужчини з рудавим волоссям важко найти, бо такого волосся ніхто не має. А ось подивіться на лавки для публики, де у третій чи четвертій лавці праворуч сидить один мужчина з таким самим волоссям. Всі глянули в цей бік і почали сміятися, бо там саме сидів поліційний агент. Слід підкреслити, що ціла промова була переплітана такими зворотами, що викликували сміх і в суддів і публики і між підсудними. Хтож намагався убити Дмитерка? Оборонець твердить, що Дмитерка хотів убити якийсь поліційний конфідент, який є одночасно членом ОУН. Найкращим доказом є той факт, що замаховці мали поліційну фотографію. Тепер насувається питання, чому Дячишин „всипав“ стільки осіб? Є речі, каже оборонець, що їх годі вияснити і зрозуміти. Ось хочби кинути оком на Схід, де найбільші большевицькі достойники попризнавалися до найбільших злочинів, що їх напевно не допустилися. Ось хоч би взяти такого Тугачевського, великого російського патріота, якому закидають шпіонажу. Чи хтонебудь повірить на хвилину, що Тугачевський був шпіоном Гітлера? Ні! Чомуж ці большевицькі достойники призналися до закинених їм злочинів? Отже відповідь — зі страху. Але якщо признаються такі достойники зі страху, то щож тоді говорити про такого Дячишина. Може поліція обіцяла йому, що швидко вийде на волю, якщо зізнає так, як цього вона бажала собі? Адже не було би ніодного політичного процесу, якби не було таких Дячишинів. Тому оборонець вірить, що присяглі судді заперечать питання щодо Дячишина. Вкінці коротко проаналізував зізнання щодо підс. Степана Терлецького, вказав на його повну непричасність до цього процесу і просив, щоб судді присяглі заперечили вину щодо нього та пустили його назад до столярського варстату праці.

Після того в год. 3.30 пополудні предсідник відложив розправу до год. 6.45 вечором, щоби виголосив ще промову останній оборонець, а саме д-р Ст. Шухевич.

ҐАСТОН ДУМЕРҐ ПОМЕР.

Нині рано помер у 74. році життя б. президент Франції Ґастон Думерґ, один з найвизначніших французьких державних мужів.

УРЯД З БУРҐОСУ ДОМАГАЄТЬСЯ, ЩОБ ЙОГО ВИЗНАТИ.

Ген. Франко зложив на руки британського амбасадора в Андеї ноту до британськ. уряду з домаганням, щоби признати урядові з Бурґосу права воюючої сторони.

—o—

КРОВАВІ ЗАВОРУШЕННЯ В ІНДІЇ.

В індійському місті Амрістер мусулмани напали на похорон одного сіка (індійське племя) і убили одного з учасників похорону. Дійшло до сутички, в якій ранено 32 особи. У британському ґарнізоні проголошено гостре поготівля

—o—

НОВИНКИ.

— Найближче, зеленосвяточне число „Діла“ появиться в суботу вечором у подвійному обемі. Число це присвячене Українській Армії з приводу її 20-ліття і міститиме дуже цінні статті й матеріяли пера ріжних визначних військових фахівців та творитиме своєрідну заокруглену цілість. Не зважаючи на збільшений обем ґазети і тимсамим збільшені кошти друку, ціна того числа „Діла“ залишається незмінена, себто 20 сотиків.

— Замкнені реколекції для студенток високих шкіл та абітурієнток середніх шкіл, відбудуться цього року в монастирі СС. Василіянок у Підмихайлівцях в перших днях липня. Оплата за реколекції 9 зол. (без дороги, білет залізничий зі Львова до стації Журавно-Новосілці 4.20 зол., на студентську знижку 2.50). Зголошення до 26. червня приймає і інформацій уділяє Ярослава Проців, Львів, св. Марка 20, I. п.

— „Вистава дитячої творчости“ продовжена. З огляду на велике зацікавлення старшого й молодшого громадянства I. виставою дитячої творчости, яку влаштувало Товариство „Українська Захоронка“ у Львові в кімнатах захоронки при вул. Руській 3, **продовжено** її до середи 23. ц. м. включно в годинах від 9—1 і від 4—7.

— Заборона оснувати читальні в Підгаєччині. Підгаєцьке староство заборонило оснувати читальні „Просвіти“ в селах Бокові і Мужилові. Свою заборону мотивує тим, що в Бокові до виділу новооснованої читальні увійшли б. виділові розвязаної в 1930 році читальні. Щож торкається оснування читальні в Мужилові, то як причину заборони подано те, що два члени виділу були карані адміністраційною владою. В обох випадках внесено рекурс до воєвідства.

— Повітовий Народній Зїзд членів УНДО в Тернополі відбудеться в середу 23. червня ц. р. в год. 10.30 передполуднем у льокалі Повітової Народньої Канцелярії УНДО в Тернополі (дім Українбанку), вул. Міцкевича ч. 3.

— Концерт „Богеми“ в Золочеві. Відомий жіночий вокальний квартет „Богема“ виступить гостинно з одним концертом у Золочеві дня 20. ц. м. в салі Т-ва Шашкевича.

— Нові поштові аґенції будуть відкриті з днем 23. ц. м. в Рихтичах дрогобицького повіту, в Черніеві станиславівського повіту і Новосілці золочівського повіту.

— На увагу землякам, що їдуть до Парижа. На світову виставу в Парижі зїздяться люди звідусіль. Чимало збірається й наших земляків з рідного краю та з еміґрації. Тим, що приїдуть до Парижа, слід памятати, що у великому чужому місті є українське культурне огнище: Українська Бібліотека ім. Симона Петлюри в Парижі. Адреса: 41, Rue de la Tour d'Auvergne. Paris 9e tel. Trudaine 53-36.

— Відкинули прохання Лебедя і Гнатківської. Оборона засуджених у процесі за вбивство мін. Перацького Лебедя і Гнатківської кілька разів робила заходи, щоби влада дозволила їм побачитися в тюрмі. Як відомо, Лебедь засуджений на досмертну тюрму, Гнатківська на 15 літ тюрми. Після засуду взяли вони шлюб у тюремній канцелярії. Кару відбувають вони в окремих карних заведеннях. Бажаючи побачитися, звернулися вони в цій справі до своїх оборонців. Влада відкинула прохання оборони в цій справі.

— Хліб подорожів. Львівські пекарі в порозумінні з маґістратом піднесли від 18. ц. м. подрібну ціну пшенично-житного печива на 3 сот. 1 кґ. того хліба коштує тепер 45 сот., хліба т. зв. куликівського 48 сот.

— Інвестиційні роботи у Львові. Міська рада у Львові рішила призначити додатково один мілюон зол. на інвестиційні роботи. Побільшені фонди уможливлять затруднити теперішне число робітників на протязі цілого літа. Тепер є занятих при публичних роботах 2,900 осіб денно.

— Податкові ревізії в адвокатських канцеляріях. Наслідком протестів адвокатського самоврядування центральна скарбова влада видала обіжник, що забороняє податкові ревізії в канцеляріях адвокатів. Міністерство скарбу вияснило підчиненим урядам, що приписи податкової ординації не уповажнюють скарбової влади до таких ревізій, а позволяють тільки оглянути адвокатську канцелярію, її уладження, скількість персоналу і т. п. Рішучо не вільно переглядати акти справ, які ведуть адвокати, щоби переконатися про висоту обороту і доходу.

— Бреше і цькує. В краківськім „I. K. Ц.“ з 5. VI. ц. р. поміщено допис про „страшний“ кривавий напад членів „Лугу“ в Бариші пов. Бучач на „спокійну молодь“ польської і руської народности. У звязку з цим дописом дістаємо отсі рядки: Дня 22. травня ц. р. верталася група хлопців у Бариші, між якими були поляки й українці, з вечерниць домів. На цю групу хлопців напали в лісі інші хлопці, між якими були також українці і поляки, й почалася бійка. Арештовані члени „Лугу“ в Бариші, про яких згадує „I. K. Ц.“, були в тім гуртку хлопців, які були нападені, і самі не нападали, лише боронилися перед ножами й палками напасників. Підчас цієї парубоцької бійки зранено тяжко ножем одного з напасників і також інші учасники бійки взаїмно себе поранили чи то ножами чи то палицями. Бійка мала чисто приватний характер і повстала на тлі особистих порахунків між поодинокими хлопцями, але деякі польські чинники, як також „I. K. Ц.“ хотіли би зробити з цієї парубоцької авантури політичну аферу. Найліпшим доказом, що бійка не мала ніякого політичного підкладу, є факт, що з одної і з другої сторони брали в ній участь українці й поляки, про що „Курєрок“ ані словом не згадує, бо для нього вистачає, що було там і трьох луговиків, які на нікого не нападали, лиш боронилися. Характеристичне тут і те, що місцевий постерунок приарештував другого дня лиш самих українців, а поляків, які також брали участь в тій бійці, навіть не переслухував.

— Невдатна втеча вязня. Йосиф Кансоцький, якого перед 2-ма роками засудили на 15 літ вязниці за те, що він порозкручував рейки коло білогорського лісу, наслідком чого експрес вискочив з рейок — намагався втечи з Бриґідок через комин, але це йому не пощастило, бо у комині є крати. Заалярмована сторожа зловила вязня.

— Зловили душогуба. Нарешті вдалося львівській поліції арештувати опришка, що тому тиждень убив ножем м-ра Станислава Якубовського у клепарівському лісі. Не тільки дівчина, з якою він проходжувався подала докладний опис опришка, знайшлися й ін. свідки, які бачили його перед і по нападі на молоду пару. На підставі опису тих свідків поліція арештувала 26-літнього безробітного шлюсаря, Станислава Пйонтковського, що мешкав при вул. Гольдмана. Арештований випирається вини і пробує виказати своє алібі, але без успіху. Душогуба не мине заслужена кара.

— Вогні горять. У Вербові бережанського повіту хтось підпалив загороду господаря Гринька Іванцева, що згоріла до тла. Вогонь знищив також хату Насті Федчишин. — В Дунаєві перемишлянського повіту згоріло господарство М. Бліха з живим і мертвим інвентарем. — В Журавинцях згоріли будинки Костя Загородного. — Над Яворівщиною перетягла громовиця. В селі Молошковичах від удару грому згоріло 13 ґо

сподарських будинків. В Новосільцях пов. Сянік згоріло 15 господарств з інвентарем. — В Дитятині рогатинського повіту вибухла в полудне пожежа і знищила 9 господарств з мертвим інвентарем. Пожежу спричинив 7-літній хлопець, що бавився сірниками і підпалив шопу. — В загороді Л. Свентоневського в Стефанівці калуського повіту вибухла пожежа, що знищила мешкальний дім та інші господарські будинки. В стайні згоріла корова, дріб і живий інвентар. Вогонь повстав з підпалу. — В Креховичах пов. Долина у лісі Вл. Терлецького згоріло 6 моргів молодих дерев. Вогонь повстав від папіроски, киненої в суху траву. — У Туркотині пов. Перемишляни згоріла хата Михайла Стельмаха та хата і будинки двох сусідніх господарів.

— З Польщі. В Ірені, передмісті Демблiна згоріло 38 мешкальні доми і 50 господарських будинків, так що 125 родин осталось без даху над головою. — В Ястові під Краковом застрілився ґімназійний абітурієнт Войцех Зброя, не здавши матури.

— Ґрета Ґарбо хоче писати спомини. Славна фільмова артистка Ґрета Ґарбо звернулася до своїх знайомих, що живуть в Італії, щоби вишукали їй якусь віллю, яку хотіла би купити, щоби провести довший час у цьому краю. В часі своєї відпустки в Італії хоче написати свої спомини, які видасть одна американська накладня одночасно в пятьох мовах.

— Зістрілили військовий літак. Над середущим Евфратом місцеве населення зістрілило військовий літак, причому погибла залога. Підчас ратункової акції напасники стріляли дальше, ранячи одного старшину. Населення невдоволене пацифікаційною акцією місцевої влади та будовою портів.

— Ріжні вістки. Біля Марсею в південній Франції згоріло 600 гектарів соснового ліса і багато домів. Пожежа треває дальше. — Біля Багдаду потяг наїхав на вантажний самохід, причому згинуло 18 робітників а трьох є тяжко ранених.

— Новина для смакунів. Недорогі і легко приладжувані страви можуть бути дуже смачні, про що свідчить такий припис на скорі клюсочки, які смаком пригадують найліпші пульпети з мяса: **Додатки на 4 тарелі зупи:** 1 яйце, 1 мала цибулька, петрушка, 1 ложка масла, дрібки перцю, 1/2 булїонової кістки КНОРР, 3—4 столові ложки вівсяних платків КНОРР. (2 булїонові кістки КНОРР розпустити в 3/4 л. води і в тім варити клюсочки). — Дрібно покраяну цибульку і петрушку душити на маслі. В мисочці розбити яйце, додати решту додатків (покришити платки), все вимішати і уформовані ложечкою малі клюсочки додати до кипячого булїону. У кількох секундах появляться клюсочки наверху, а це значить, що вони готові.

—o—

Відозви й комунікати.

ДО ВСІХ МОЛОДИХ ЛЮДЕЙ!

В незнаній околиці поможе Вам мапа й компас або провідник. У життї багато клопоту заощадить Вам добрий, досвідчений приятель.

Розважте самі!

Тепер кінчите школу, а що будете робити опісля? Чи й для Вас не булоб добре довідатися завчасу, який фах вибрати, які є можливости, які є школи та умовини навчання і т. п?

Одна людна не дасть Вам відповіди на всі питання, але легко зробить це окрема установа, яка має перегляд усіх шкіл, усіх статистик і поміч широкого гурта ріжних фахівців. Та установа — це Порадня для вибору звання (при „Рідній Школі", Львів, Сикстуська 46).

За два роки видала вона поверх 1.000 порад. З охотою послужить і Вам. Зголоситься — найрадше особисто — між 10—15 годиною! До писемних запитів просимо долучувати марку за 1 зол. на відповідь.

Очікуємо Вас, приходіть завчасу! Порадня урядує лише до 10. липня, по феріях щойно від 10. серпня.

ЗА УПРАВУ ПОРАДНІ:

Інж. С. Пастернак. Д-р В. Метельський.

—o—

Зі судової салі.

Б. СЕНАТОРА О. ТАТОМИРА ЗВІЛЬНИЛИ.

Самбірський суд засудив свого часу б. сенатора о. Ю. Татомира на 8 місяців вязниці і 500 зол. гривни за те, що буцімто він на луговому святі у своїй парохії побив палицею по голові якогось Солинчука. О. Татомир зробив відклик до львівського апеляційного суду, який нині увільнив його від кари, ухилюючи присуд самбірського суду та умоpюючи поступування. Боронив д-р С. Шухевич.

З театру.

ВЕЛИКИЙ ТЕАТР: „БІЛА ДАМА", комедія на 3 дії Бенедетті і Цорці.

У гарному великому готелі, серед чудових гір, де зїхалося добірне, ріжноманітне товариство від якогось часу вночі блукає по коридорах біла дама. Вона заходить раз до одної кімнати, раз до другої — мужчин, що мешкають у цьому готелі. Уже всі знають про це і ніхто не може її вистежити. До готелю приїзджає молода подружа пара; він — страшний легкодух і бабій, — його гарна, молода жінка закохана в ньому, вибачає йому всі його провини. І ось саме того вітрогона зараз першого дня відвідує вночі — таємнича дама. На другий день — дискретність чоловіків не є велика! — виявляється, що попередньої ночі мав такі самі відвідини поважний, старший урядовець міністерства, саме той, який рішив віддавна вистежити таємничу нічну гостю. І він теж не вміє про неї нічого сказати. Глядачі на салі йдуть за здогадами, так само, як готелеві гості: на кожну жінку в цьому готелі паде підозріння — аж до кінця песи.

Песа тримає глядачів у напрузі і має деякі дуже добрі сцени, а проте автори не вміли до кінця розвинути сюжету так, щоб останнє враження відповідало сильному зацікавленню першої половини песи. Знаменитий тип розсіяного вітрогона створив у І. дії Слівінський; його гра була наскрізь оригінальна та свобідна. Маляновим, як завсіди, дуже совісна, дала симпатичну креацію.

м. р.

Дописи.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Відділ Маслосоюзу в новій домівці. В перших днях місяця червня ц. р. відділ М. С. переніс свої бюра і складницю з дотеперішнього тісного та невигідного льокалю до нового в домі Українбанку „Віра", пов. Пілсудського 1. В новій домівці, в якій донедавна містилися бюра Українбанку „Віра", відділ М. С. займає 6 гарних, просторих кімнат на партері, гарно в українському стилі відмальованих та пристосованих до потреб підприємства і вимог публики. Крім того займає ще в сутеринах кілька кімнат, в яких приміщено складницю молочарського приладдя і магазин масла. Перенесення відділу М. С. до нового просторого льокалю свідчить про гарний розвій відділу та Маслосоюзу взагалі. Ще не дуже то давно, бо всього 7 літ тому, відділ М. С. приміщений був у цьому самому домі „Віри" в двох кімнатах у сутеринах, а начальник сам формував масло. В р. 1930 відділ перенісся до просторішого льокалю, але й цей небавком показався за малий. У новій домівці бажаємо відділові Маслосоюзу якнайкращих успіхів та ще більшого розвою!

ГОРОДЕЧЧИНА.

Приміція о. Михайла Горошка в Дроздовичах. В неділю 6. ц. м. відбулося в Дроздовичах городецького повіту неабияке свято. Того дня відправив свою першу Службу Божу новоянсвячений о. Михайло Горошко, уроженець Дроздович. На цю врочистість прибуло дуже багато людей з Городка та сусідніх сіл, явилися також делеґати повітових освітніх та економічних установ. Службу Божу відправляв новоянсвячений душпастир в асисті о. дек. Е. Роздольського, о. Демчука, о. Стасишина та о. Шуста й о. Ґраділя як дияконів. Співав хор під упр. Б. Яворського. Проповідь виголосив о. Омелян Квіт, що зложив новому священикові побажання успіхів у праці для добра церкви й народу. По відправі відбувся святочний обряд стискання голов. По богослуженні зложили в читальні „Просвіти" свому односельчанинові побажання представники товариств Дроздович і привіти делеґати з Городка. — О. Михайло Горошко вже як ученик городецької ґімназії цікавився суспільним життям та проявляв живу діяльність у Марійській Дружині ґімназистів. Як студент Богословської Академії ввесь вільний від науки час присвячував освітній праці і в свому селі Дроздовичах і в Городку і по селах, куди часто виїздкав з рефератами. Довший час був він головою відчитово-освітньої секції при філії „Просвіти" в Городку. Рукоположення дістав з рук канадійського єпископа Ладики 30. травня ц. р. і тепер виїздить як місіонар до Канади, щоб працювати серед наших переселенців. На тяжкій дорозі життя, яку собі вибрав, бажаємо о. Горошкові якнайкращих успіхів у праці.

Посвячення домівки біля церкви св. Івана на Черлянськім передмісті в Городку. Як уже „Діло" подавало, біля церкви св. Івана куплено від жидів площу з домом. Дім після ремонту має дати приміщення для читальні, дитячого садка і товариств. Дня 6. червня п. р. після вечірні посвятив відреставровану домівку о. Е. Роздольський з о. Квітом. Опісля відбулося в ній спільне свячене громадян з передмістя Черлянського і Скітника та запрошених осіб з міста

Виставa амат. гуртка при читальні „Просвіти" Городок-Заставиське. Читальня „Просвіта" із Заставського передмістя проявляє останніми часами помітну діяльність, яка проявляється головно з аматорських виставах. У неділю 6. ц. м. відограв аматорський гурток читальні комічну оперетку в 3 діях з співами й танцями „Зачарований скарб" Панченка. Аматори вивязалися добре зі своїх ролі. Головні ролі креували: Вуць (Кішко Василь), Васьо (Бильчко Степан), Лесько (Возняк Андрій), Писар (Сергій Гуменький — режисер), Галя (Бльок Катря), Груня (Возняківна Софія). Хорові точки з орхестрою випали добре. Загально беручи, цілість з гумористичними сценами робила гарне враження. Аматорський гурток при цій читальні при невпинній дальшій праці може добитись на передове місце в Городку.

Спорт.

СПОРТОВІ НОВИНКИ

Сокільські легко-атлетичні змагання у Львові. У вівторок 15 ц. м. відбулися змагання учасників Сокола-Батька. Висліди, як на молодих адептів легкої атлетики, досить добрі. Велику несподіванку зробила змагунка Гатум, яка в скоці увисочінь осягнула 134 цм., значить, осяг кращий від зах.-українського рекорду. Цей осяг не може бути признаний за рекорд з причин формальних. Висліди змагань: 100 м.: 1) Тихоліз 13.1; 2) Гасюк 13.3, 3) Думанський 13.5. Куля: 1) Кузик 9.24, 2) Тихоліз 9.25, 3) Гнура, 4) Хроновит. Скок увисочінь: 1) Тихоліз 148, 2) Панчук, 3) Біленький. Скок удовжінь: 1) Тихоліз 4.85, 2) Думанський 4.68, 3) Скородинський. 800 м.: 1) Панчук, 2) Тихоліз.

Юніори України на другім місці. Дружина юніорів України заняла в цьогорічних мистецтвах друге місце у своїй групі за Лехією. Друге місце треба вважати успіхом молоденьких змагунів, які мусіли відступити першенство минулорічному мистцеві юніорів львів. округи, Лехії.

Найближчі метчі України. Свої два останні метчі за мистецтво О. Л. розграє Україна 27. і 29. червня. 27. ц. м. грає Україна з Погонею І Б, 29. ц. м. з Лехією.

Ревера мистцем, Пролом на останнім місці. Мистецтво станиславівської А-кляси здобула Ревера, яка мала з Гіркою рівну скількість пунктів, зате краще відношення воріт. Третіх вирішних змагань між обома дружинами не буде так, що остаточно мистецтво здобула Ревера. Пролом, який минулого року давав якнайкращі надії, опинився на останньому місці табелі. На щастя, Пролом залишається далі в А-клясі, бо ц. р. ніхто у Станиславівщині не спадає до Б-кл.

ПРАГА. **Львинята — Дрезднер С. Ц. 3:3 (1:2).** У дружині Львинят грав воротар Руси Бокшай. Дружина Львинят була гірша від німців.

Сензаційна афера в Мітропі. Букарештенський клюб Венус підозріває свого воротаря Бурдана в саботажі. Венус вів уже 4:2, а всетаки дістав ще 4 ворота і програв 4:6. У Будапешті гратиме вже підчас відплатних змагань на воротах інший воротар, Йорданеску.

Західна Европа — Середуща Европа. Сензаційні метчі двох найкращих футбольних репрезентацій Европи відбудеться в неділю 20. ц. м. в Амстердамі. У Середущій Европі гратимуть грачі Австрії, Чехословаччини, Італії та Мадярщини, а дружину західної Европи творитимуть грачі Німеччини, Голяндії, Бельгії і Франції.

Чехословаччина — Італія 2:0. Такий вислід з першого дня ситківкового метчу за чашу Середущої Европи. Менцель переміг Пальмієрія 6:4, 7:5, 6:1. В деблі виграла чеська пара Менцель-Гехт з італійською парою Тарові-Квінтавале 6:4, 6:2, 4:6, 6:1.

ПРОГРАМА ОКРУЖНИХ ЛЕГКОАТЛЕТИЧНИХ ЗМАГАНЬ ЛЬВІВЩИНИ.

Субота, 19. ц. м. год. 16: 1) передбіг 100 м. мужчин, 2) передбіг 60 м. жінок, 3) стусан кулею мужчин, 4) скок увисочінь мужчин, 5) стусан кулею жінок, 6) півфінал 100 м. мужчин, 7) півфінал 60 м. жінок, 8) 800 м. мужчин, 9) скок вдовжінь з місця жінок, 10) фінал 100 м мужчин, 11) фінал 60 м. жінок, 12) передбіг 100 + 300 + 200 + 100 м. мужчин, 13) передбіг 200 + 100 + 75 + 60 м. жінок.

Неділя, 20. ц. м. год. 9: 1) передбіг 200 м. мужчин 2) передбіг 200 м. жінок, 3) гінці 4 × 1500 м. мужчин 4) фінал 4 × 60 м. жінок, 5) скок з жердкою, 6) мет диском жінок, 7) фінал 200 м. мужчин, 8) мет диском мужчин, 9) фінал 200 м. жінок, 10) скок вдовжінь мужчин, 11) скок увисочінь жінок, 12) фінал 100 + 300 + 200 + 100 м. мужчин, 13) передбіг 200+100+75+60 м. жінок.

Понеділок, 21. ц. м. год. 9: 1) передбіг 400 м. мужчин, 2) передбіг 100 м. жінок, 3) мет ратищем мужчин, 4) 800 м. жінок, 5) 500 м. мужчин, 6) скок удовжінь жінок, 7) півфінал 400 м. мужчин, 8) фінал 100 м. жінок. 9) трискок. 10) мет ратищем жінок, 11) фінал 400 м. мужчин, 12) фінал 200 + 100 + 75 + 60 м. жінок.

—o—

Нові книжки й журнали.

„MORZE", орган Ліги Морської і Кольоніяльної ч. 6 за червень ц. р.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

ТИСЬМЕНИЦЯ:
19. VI. Дівча з Маслосоюзу.
20. VI. Довбуш.
21. VI. Шаріка.
З Тисьмениці іде театр до Богородчан.

Великий Театр:

Субота, 19. VI. год. 8. веч. „Біла кінка“.

Неділя, 20. VI. год. 8. веч. „Біла кінка“.

Цирк Станєвських на пл. при вул. Пелчинській.

В суботу 19. ц. м. і в неділю 20. ц. м. по 2 вистави в год. 4.30 попол. і 8.30 веч. В суботу попол. ціни додатково знижені.

Понеділок 21. ц. м. дві вистави: в год. 4.30 попол. і 8.30 веч.

Вівторок, 22. ц. м. останній день побуту. 2 вистави: в год. 4.30 попол. і 8.30 веч. і замкнення цирку.

КІНА.

АПОЛЬО: „Місто Анатоль“ на основі повісти Келермана.
АТЛЯНТИК: „Х 27“ з Марленою Дітріх.
ВАНДА: „Малий моряк“, „Пекло в Китаю“.
ГРАЖИНА: „Шепіт кохання“, „Кейн і Мабель“.
ЕВРОПА: „Мій пан чоловік“.
КАСІНО: „Дівча з Пратеру“, „Наречена з Відня“.
КОПЕРНИК: „Під твоїм чаром“ Льоренс Тібет.
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці“.
МЕТРО: „Зов крови“, „Хлопці з Площі Зброї“.
МІРАЖ: „Украдена дитина“, „Боротьба з пачкарями“.
МУЗА: „Напятнована“, „Герой дня“ з Мор. Шевальє.
ПАЛЯС: „Прокажена“, „Ординат Міхоровський“.
ПАКС: „Коронація у Льондоні“.
ПАН: „Генерал Суттер“
РАЙ: „Сем Додсворт“.
СВІТ: „Антін Адверз“ і ревія „Веселі недискреції“.
СТИЛЕВЕ: „Кливаки та кігті“ і ревія.
ТОН: „Багате бідnятко“ (Шерлі Темпль) і додаток: Кінець шк. року.
УТІХА: „Обвинувачена“ з Дольорес дель Ріо і ревія.
ХИМЕРА: „Кохання в масці“ з Ліліяною Гайд.

ФОТОПЛЯСТІКОН
(пл. Марійська 5).
„Неаполь - Капрі - Соренто - Венеція“

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 19. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 19.00 Вечірній гомін, 19.20 Солісти, 22.30 Танк. музика, БІЛГОРОД (437) 18.30 Концерт дуету Аранджелович, 19.50, 20.00 Нар. пісні, 21.40 Гавайські мельодії, БУДАПЕШТ (550) 12.05, 21.30, 22.00 Циг. музика, 18.45 Сальон. музика, 22.35 Орх. концерт, ВІДЕНЬ (507) 12.00, 18.10 Орх. концерт, 15.15 Хор, 17.55, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00 22.00, 23.00 „Сумерк богів“ оп. Вагнера, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 18.00 Музика, 20.10, 21.00 Великий концерт військ. музики, КОШИЦІ (259) 18.30 Для Закарпаття, 18.00 Хор, МІЛЯНО (369) 17.15 Танк. музика, 19.00 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Тінь“ ком. Нікодемія, МІНХЕН (405) 15.20 Концерт тріа, 18.00 Китиця мельодій у вик. солістів, 21.00, 22.00, 23.00 Вечір танку, ПРАГА (470) 18.00 „Діягноза й кохання“ оп. Герца, РАДІО ПАРІ (1648) 16.15 Авд. для наймолодших, 16.40 Авд. для дітей, 17.00 Симф. музика, 19.00, 19.45 Спів, 20.30, 21.00 Романтична музика, 21.45, 22.00 Російська музика, РИМ (421) 17.15 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Федора“ оп. Джордана.

Неділя, 20. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 12.00 Військ. орх., 19.20 Квартет, 20.00, 21.00 Орх. концерт; БУДАПЕШТ (550) 15.50 Концерт військ. орх., 17.00 Нар. пісні, циг. орх., 18.30 Два форт., 19.20 Спів, 22.10 Сальон. музика, ВІДЕНЬ (507) 11.45, 12.00 Доганієві твори, 15.55 Давня музика на давніх інстр., 19.35, 20.00, 21.00 „Гірник“ оп. Целєра, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 11.30 Фантазії на органах Вірліцера, 14.00, 16.00 Музика, 19.30 Пісні й танки нім. кольоністів, 20.00, 21.00 Розр. концерт, КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.30 Пісоньки, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 Вечір опер: „Ля фата малерба“ муз. казка, Гії, „Ля Джара“ балет Казеля, МІНХЕН (405) 9.30 Скрипка, форт., 18.00, 19.00 Веселий концерт солістів, 20.00, 21.00 „Снєжинка“ оп. Рімського-Корсакова, ПРАГА (470) 19.05 Сальон. квартет, 19.50, 20.00, 21.00 „Султанова наречена“ оп. Вайса, РАДІО ПАРІ (1648) 17.00, 18.00 Орх. концерт, 20.15 Спів, РИМ (421) 17.30, 18.00, 19.00 Трансм. із неап. консерваторії: Весняний концерт, 21.00 Орх. концерт, 22.15 Два фортепіяни.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 19. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Співаймо пісоньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Які поступи зробили ми в годівлі каракулів, 12.25 Капеля 14.00, 15.00 Концерт байок, 14.53 Наша програма, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Театр Уяви для дітей: Казка про химерну царівну та спритного шевчика Вен. Герца, 16.30 Концертові танки у вик. орх., 17.20 Шлеські нар. пісні у вик. мішаного хору, 17.50 У троцькому архіпелягу, 18.00 Суспільна гутірка, 18.05 Комедіян Гармоністе, гр. пл., 18.10 Програма на завтра, 18.15 Джезові китиці, гр. пл., 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Орхестра, 19.40 Актуальна гутірка, 19.50 Спортові вістки, 20.00 Пісня про нашу землю, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Лісові новини, 21.05 Із ріжних сторін світа, орх., 21.45 Літературні новини, 22.00 Спів. ресітааль А. Шлемінської у супр. фортепіяну, 22.20 Трансм. з конгресу Молодого села, 22.50 Останні вістки веч. денника, метеорольог. комунікат, огляд преси, 23.00 Танкова музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. концерт.

Неділя, 20. червня 1937.

8.00 Сигнал часу, пісня 8.03 Ранішній денник, 9.15 Для села. Хліборобська газетка, Нар. пісні з гр. пл. Яка ріжниця в організації селянського господарства та великої посілости. 9.06 У 18. роковини повороту IV. дивізії Желіговського, 10.00 Фрагмент із зїзду Союзу Молодого Села, 11.57 Сигнал часу, 12.03 „Татри“ орх. концерт, Межевський спів, 13.00 Із історії мандрівного театру, 13.10 Розривковий концерт, сальон. орх., пісеньки, 14.40 „Партія віста у п. мандатара“ фрагм. з пов. Вал. Лозінського „Заклятий двір“ 15.00 Для села: Огляд ринків рільних продуктів, Як виплекаєш, так продаш, Спорт і фізичне виховання на селі, 16.00 Мазурські мельодії і танки, 16.30 Розр. концерт, гр. пл., 17.00 Театр Уяви: „Сицилійські интриги“ ком. Піранделя, 17.30 Репортаж із життя, 18.00 Кава при мікрофоні: орхестра, солісти: у перерві коло год. 18.55 „У дельті Дунаю“, 20.00 Концерт солістів: форт., скрипка, 20.35 Спортові вістки, 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 Конкурс на Галяпагос. Виленська Завуля, 21.30 Резерва, 21.40, 21.41 Спортові вістки, 22.00 Концерт солістів; скрипка, спів, форт., 22.50 Останні вістки вечірнього денника, Метеорольог. комунікат огляд преси, 23.00 Танкова музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. концерт.

БІРЖА.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·48, 89·05, Доляри американські 5.29·00, 5.26·50, доляри канад. 5.29·00—5.26·50. Фльорени гол. 291·62—289·90, Франки фр. 23·61—23·47, Франки швайцарські 121·50—120·70, Фунти анґл. 26·18—26·02, Гульдени данц. 100·20—99·80, Корони ч. 18·50—17·80, Кор. дан. 116·54—116·00, Кор. норв 131·48—130·50, Корони шв. 134·93—133·95, Ліри італ. 23·20—22·6, Марки фінлянд. 11·58—11·25, Марки нім. 132·50 — 13 ,50, Шилінги австр. 98·80—98·00, Тель Авів 26·10—25·85, Марки нім. срібні 143, 141.

Акції.

Банк Польський 106·25, 101·50, Вугодь 19·00, Ліліпоп 12·00, Стараховичі 28·00 Тенденція втримана.

Папери.

3 поз. інвест. 1 ем. 63·50, 2 ем. 64·75, серія ненот., 6 дол. 55·00, стабіл. 370·00, купон 23·45, консолід. 52·75, 52, 52·25, два ост. дрібні.

Збіжжя.

Львів, дня 18. червня 1937.

Пшениця одностайна черв.	30·00—30·25
Пшениця збірна червона	29·00—29·25
Пшениця одностайна біла	29·75—30·00
Пшениця збірна біла	29·00—29·25
Жито шт. І.	25·85—26·00
Жито шт. ІІ.	25·50—25·75
Ячмінь одн.	26·00—26·25
Ячмінь на кл.	24·50—24·75
Ячмінь паст.	23·50—23·75
Овес шт. І. незад.	27·50—27·75
Овес шт. І. А. легко зад.	26·75—27·00
Овес шт. ІІ. незад.	26·75—27·00
Овес шт. ІІ. А. легко зад.	25·50—26·00
Кукурудза краєва	22·50—23·00
Гречка на кливо	29·00—29·50
Мука пшен. разова до 0·95 %	32·50—33·00.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

Маслосоюз з приводу вичікуючої тенденції ціни на масло не ставить.

Молоко	14—15
Яйця	2·65—2·70

Тенденція на масло і на яйця удержана, на молоко знижкова.

Подяка.

Не маючи змоги, після смерти нашого незабутнього мужа й батька Д-РА КЛЯВДІЯ БІЛИНСЬКОГО, особисто подякувати всім тим, що у хвилинах нашого найтяжчого горя подавали нам помічну руку й щире слово, цією дорогою складаємо гарячу подяку. Передовсім дякуємо д-рові Лаврівському в Бережанах, за довготривалу та безкорисну лікарську опіку. Дякуємо теж щиро Всеч. Духовенству під проводом Всеч. о. каноніка Е. Бачинського за участь у похоронах, далі всім промовцям, що згадали теплим словом Покійного, представникам наших установ, хорові та всьому громадянству, що віддало останню прислугу Дорогому нашому Покійникові. А всім, що устно чи письменно подали нам слова потіхи, щире Спасибі.

Жінка та сини.

ОПОВІСТКИ.

ФІЛІЯ „ПРОСВІТИ“ В ТЕРНОПОЛІ прийме від 1. вересня 1937 двох практикантів на освітних інструкторів. Прохання посилати на адресу Філії „Просвіти“ в Тернополі, вул. Міцкевича ч. 9 — до 15. серпня 1937. Виділ Філії „Просвіти“.
1170 1—1

ЛИСТУВАННЯ

НЕЗАБУДЬКА просить, щоб друг Михайла подав до „Діла“ докладну свою адресу. На анонімн не відповідаю. 1166

ПАНСІОНИ

ДВІР Комарники почта Ворина, Карпати, 700 метрів, ріка Стрий, сонішна кімната, харч — 3.50.
1127 3—3

І. Ліськевичева веде пансіон „Олена“ в Ямні-м коло Яремча.
1140 4—5

НАУКА

З ПЕРШОРЯДНОЮ РУТИНОЮ і методою у **всіх** предметах виіду на вакації найрадше до матуриста або вищих клас. Зголошення під „Фільософія“ Адм. „Діла“.
1167 1—2

РІЖНІ

ПЕЧАТКИ кавчукові та металеві для урохіяльних урядів, читалень, кооперативів та ін. виконує найдешевше Макс Глязерман, Львів, Сикстуська 19, телефон 215-03.
600 8—15

ЗА ДОБРЕ СВІДОЦТВО годинник — поручає Розважевський, Львів, Академічна 2 (Готель Жоржа).
1048 8—8

ТАПЧАНИ новочасні, меблі тапіцеровані, ліжка дитячі, матраци, дротяні вклади поручає найдешевше Уріх, Сокола 6
1145 3—6

НАЙНОВІШІ моделі корсетів, корсолетів — нагрудники. Сальон корсетів Ринок 12а в брамі.
1158 2—3

ОГОЛОШЕННЯ.

Радимо
перед закупом якогобудь білля мужеського, жіночого, дитячого або постелевого оглянути (без обовязку купна) вироби і ціни знаної фабрики білля „ПАВ“ Львів, ул. Сикстуська ч. 1. 2—6

КОСІВ Пансіон „Анна“
на Москалівці, у стіп „Міхалка“, близько ліс і купіль, поручає сонішні кімнати з удержанням від 15. червня. 1156 3—3

БРИТВИ
найліпші, ґарантовані, світових марок продає по найнижчих цінах оказійно фірма
С. ФЕДЕР
ЛЬВІВ, Сикстуська ч. 7, Коперника ч. 15 а

Ширіть наш часопис!

Присилайте передплату!

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0,35
1 мм. одношпальтовий в тексті і новинках	зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці	зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція	по зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п.	зол. 0.10
шукаючі праці	зол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. 480.—
Остання сторінка 1/2	зол. 250.—
Остання сторінка 1/4	зол. 130.—
Остання сторінка 1/8	зол. 70.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.